

Osnova Strategického plánu Leader

„Trvale udržitelný život v regionu v návaznosti na město Litomyšl“

MAS Litomyšlsko o.p.s.

1. Žadatel/předkladatel SPL

Identifikace žadatele

- **Přesný název místní akční skupiny (dále jen "MAS")**

MAS Litomyšlsko o.p.s.

- **Právní forma MAS**

obecně prospěšná společnost

2. Základní údaje o území MAS

- **Rozloha v km²**

Rozloha území MAS Litomyšlsko je 403,5 km².

- **Počet obyvatel celkem za poslední uzavřený kalendářní rok (dle údajů ČSÚ)**

Počet obyvatel na území MAS za poslední uzavřený kalendářní rok dle údajů ČSÚ činil 29.983.

3. Zpracování SPL MAS

- **Způsob zpracování SPL MAS Litomyšlsko**

Na zpracování Strategického plánu Leader Místní akční skupiny Litomyšlsko se intenzivně podíleli členové MAS zastupující různé subjekty v daném území, zástupci zájmových skupin a obyvatelstvo. Při jeho zpracování se vycházelo z podnětů, připomínek, potřeb, zájmů a z charakteristiky daného území. Ty byly identifikovány ve SWOT analýze a v analýze území, které byly východiskem pro zpracování SPL. K jejich určení byly využívány prvky komunitního plánování, spolupráce a vzájemné komunikace.

Při zpracování SPL se také vycházelo z již dříve zpracovaných strategických dokumentů:

- **Strategický plán rozvoje Mikroregionu Litomyšlsko** zpracovaný v roce 2001, kde jsou vymezeny klíčové a prioritní oblasti rozvoje:
  - I. Dopravní obslužnost
  - II. Rozvoj cestovního ruchu
  - III. Společenské a vzdělávací akce
  - IV. Rozvoj zdravotnictví a sociálních služeb
  - V. Poradenství pro obce
  - VI. Životní prostředí
  - VII. Podpora podnikání
  - VIII. Podpora bydlení
- **Strategie mikroregionu Touloucovy Maštale**, která byla zpracovaná v roce 2000 kolektivem autorů (Libor Šafránek, Ing. Martin Novák, Petr Klofát).
Cílem je: Zajištění dostatečného množství pracovních příležitostí
  - I. Cestovní ruch
  - II. Podpora drobného podnikání

- **Strategický rozvojový plán mikroregionu „Litomyšlsko-Desinka“**, zpracovaný komisí pro strategický rozvoj mikroregionu za podpory Metod Konzult IPM Olomouc v roce 2000. Přehled programů:

- I. Partnerství a koordinovaná prezentace mikroregionů
- II. Rozvoj služeb pro seniory
- III. Vzhled a čistota obce
- IV. Vzdělávání
- V. Dopravní obslužnost

Při zpracování byly využity i další relevantní strategické dokumenty:

- **Program rozvoje Pardubického kraje** (na období 2007 – 2010)
- **Program rozvoje cestovního ruchu turistického regionu Východní Čechy**

Při zpracování byl využíván také již zpracovaný Záměr, který byl předložen jako Žádost o finanční podporu v programu Leader ČR. Bohužel nebyl doporučen k finanční podpoře. Dále bylo čerpáno z údajů ČSÚ.

• **Způsob zapojení místních aktérů do zpracování SPL**

Na přípravných setkáních MAS se její členové neformálně shromažďovali a vyměňovali si informace o programu a metodě Leader. Všichni členové se aktivně účastnili jednotlivých setkání. Na těchto setkáních byly shromažďovány analytické podklady o území (mj. s využitím dat ČSÚ, Krajského úřadu Pardubického kraje, Úřadu práce ve Svitavách, ve Skutči a jednotlivých obecních úřadů obcí v působnosti MAS) a byly projednávány postupy a přípravy dalších prací. MAS má vytvořeny pracovní skupiny, které se zabývají problematikou žen, mladých lidí do 30 let a zemědělců. Zajímají o jejich problémy, potřeby, zájmy a společně hledají způsob řešení, která pak předkládají na zasedáních MAS.

• **Podíl expertních odborníků na zpracování SPL MAS**

Na zpracování Strategického plánu Leader MAS Litomyšlsko se nepodíleli žádní expertní odborníci, ale byl využíván již zpracovaný Záměr, který byl předložen jako Žádost o finanční podporu v programu Leader ČR. Bohužel nebyl doporučen k finanční podpoře. Na zpracování tohoto Záměru se podíleli kvalifikovaní pracovníci konzultační firmy OHGS, s.r.o. (17. listopadu 1020, 562 01 Ústí nad Orlicí, IČ 45536899), dále pak pan Mgr. Jiří Guth (IČO 47233052), předseda revizní komise MAS Sdružení Růže a tajemník sdružení jihočeských ekologických poraden pan Krasec, který především předával metodické a organizační zkušenosti MAS Sdružení Růže, participoval na vedení některých porad a schůzí při přípravě Záměru MAS Litomyšlsko. Důležitými koncepčními a metodickými radami přispěl pan PhDr. Oldřich Čepelka, vynikající znalec teorie i praxe iniciativy a metody Leader s evropským rozhledem. (jednatel a společník Tima Liberec, s.r.o., IČ 25951980).

4. Analýza území MAS

4.1. Hodnocení území

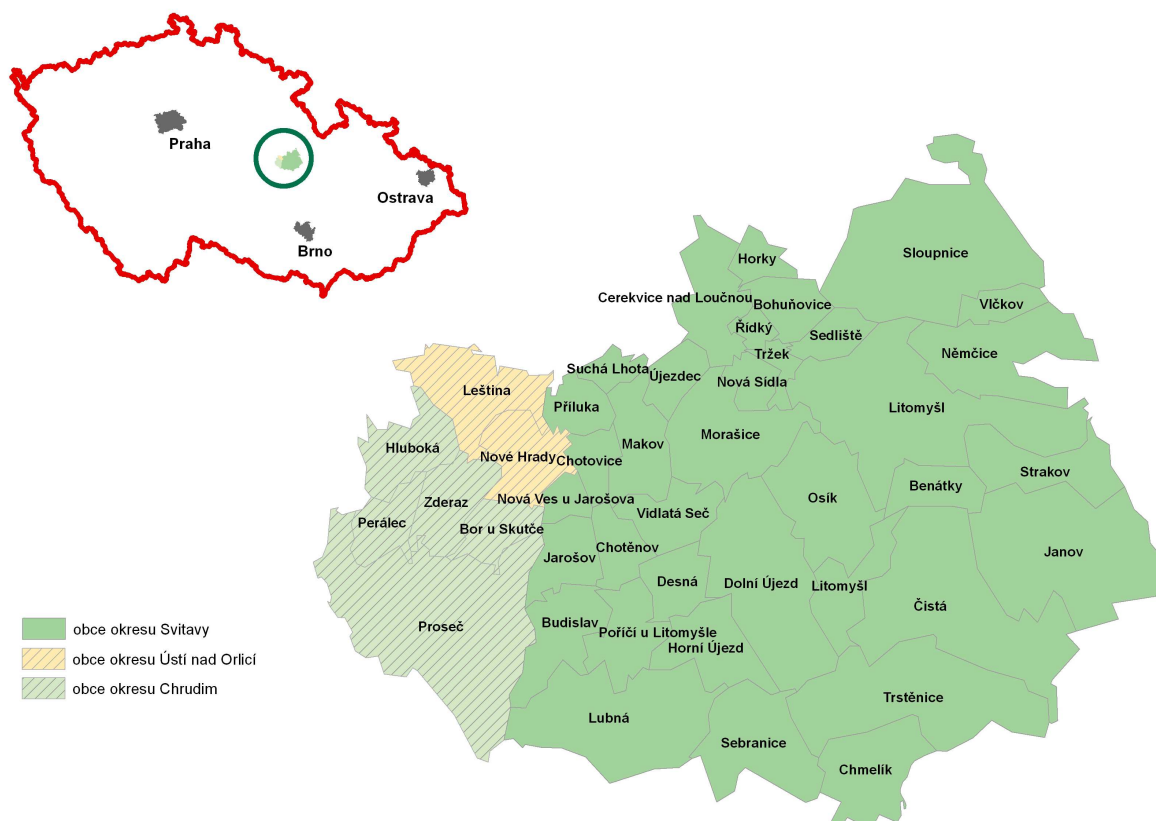
• **Hodnocení území.**

Území MAS Litomyšlsko se rozprostírá na ploše 403,5 km² a zasahuje do okresu Svitavy a Chrudim a Ústí nad Orlicí. Z hlediska územního členění patří k Pardubickému kraji.

Na území MAS Litomyšlsko působí 6 svazků obcí.

- **Mikroregion Litomyšlsko**, který sdružuje 42 obcí. Všechny tyto obce s výjimkou Květné

- jsou v území působnosti MAS Litomyšlsko.
- **Toulovcovy Maštale**, kde do působnosti MAS Litomyšlsko patří obce Bor u Skutče, Budislav, Hluboká, Jarošov, Nová Ves u Jarošova, Perálec, Poříčí u Litomyšle, Leština, Proseč a Zderaz
  - **Litomyšlsko-Desinka**, který tvoří obce Desná, Dolní Újezd, Horní Újezd, Chotěnov, Lubná, Makov, Morašice, Osík, Poříčí u Litomyšle, Sebranice a Vidlatá Seč
  - **Region Orlicko – Třebovsko**, kde do působnosti MAS Litomyšlsko patří obce Sloupnice a Němčice
  - **Kraj Smetany a Martinů** s obcemi Dolní Újezd, Jarošov, městem Litomyšl, obcí Lubná a Sebranice v působnosti MAS Litomyšlsko
  - **Mirkoregion Vysokomýtsko** s obcí Nové Hradky

Hustota zalidnění daného území je 74,3 obyvatel na 1 km², ve srovnání s Českou republikou to je podprůměrná hodnota (pokud bychom nepočítali město Litomyšl, dojdeme k hustotě 55,5 obyvatel na km²). Tato hustota osídlení odpovídá ryze venkovskému regionu s výrazným podílem venkovských sídel do 500 obyvatel. Těchto sídel je na území MAS Litomyšlsko 28 (z celkových 41), v nichž žije zhruba 20,57% obyvatel z celkového území. Centrem území MAS je město Litomyšl, které je zároveň městem správním, centrem zdravotních služeb, školských zařízení, kultury, průmyslu, obchodu a ostatních služeb. Pracovní příležitosti jsou koncentrovány především právě v Litomyšli.

Zaměření SPL MAS Litomyšlsko vychází z podrobných místních šetření, z analýz potřeb různých

cílových skupin a SWOT analýzy území. Na základě tohoto postupu bylo možné identifikovat vlastnosti daného území (ať už kladné či záporné), na kterých bylo možné SPL sestavit, nebo naopak, které by měli být ze SPL MAS Litomyšlsko vyloučeny. Klady území působnosti MAS Litomyšlsko lze nalézt zejména v těchto vlastnostech:

- přirozeným centrem kultury, správních úřadů, zaměstnanosti, vzdělání atd. je město Litomyšl
- dlouhá historie a památky, které jsou soustředěny zejména v Litomyšli (dlouhá církevní tradice – sídlo biskupa, městská památková rezervace, zámek Litomyšl - památka UNESCO)
- rodiště Bedřicha Smetany – hudební festival Smetanova Litomyšl
- kulturní krajina ne zcela zničená zemědělskou velkovýrobou (přírodní rezervace Maštale a Psí kuchyně, přírodní památka Pivnice, V Bukách, Sněžanky ve Vysokém lese a Nedošínský háj), čisté ovzduší a vody (chybí významní průmysloví znečišťovatelé)
- zemědělsky intenzivně využívaná krajina, převážná část obilnářsko – bramborářská oblast
- členitá a zajímavá krajina nabízí neopakovatelné zážitky při aktivním trávení volného času, území je protkáno hustou sítí značených pěších turistických tras a cyklotras - zejména jihovýchodní část přírodní rezervace Maštale
- území zasahuje do chráněné oblasti přirozené akumulace vod CHOPAV Východočeská křída – jedná se o vzácné území s přebytky kvalitní pitné vody
- probíhá projekt Sběrné dvory Svitavska, který má přesah i do regionu Litomyšlska (zahájení realizace 22.5.2007), který výrazně zlepšil třídění odpadů v území

Naopak zápory daného území lze charakterizovat takto:

- pro nedostatečnou nabídku pracovních příležitostí zejména v obcích – vyšší nezaměstnanost v rámci okresu a kraje
- hospodářsky slabý region (usnesení vlády č.722 ze dne 16.7.2003), málo firem
- málo služeb pro obyvatele i návštěvníky, zejména v obcích, některá sportoviště i jiná zařízení pro volný čas (zejména mládeže) jsou ve špatné kvalitě a nedostatečně vybavena
- místy slabá údržba veřejných budov a prostranství
- málo zhodnocované místní zdroje, zemědělské produkty a dřevní hmota
- nedostatečná dopravní obslužnost v periferních částech území a údržba komunikací

Popis po stránce historické: Historie popisovaného území je velmi dlouhá a váže se především k centru, kterým se postupem doby stalo město Litomyšl. Raně středověké osídlení této oblasti je totiž spjato s existencí obchodní cesty, později nazvané Trstenická stezka, která nedaleko dnešních Svitav překračovala zemskou hranici a spojovala Čechy s Moravou. Koncem 11. století nechal kníže Břetislav II. na místě dřívějšího hradiště vybudovat benediktinský klášter. V polovině 12. století přivedl do Litomyšle olomoucký biskup Jindřich Zdík řád premonstrátů, který sídlil v klášteře zvaném Hora Olivetská na dnešním zámeckém návrší a svou kolonizační činností se značně zasloužil o osídlení okolní krajiny. V letech 1259 – 1263 král Přemysl Otakar II. Litomyšli udělil a poté potvrdil městská privilegia. Současně se vznikem pražského arcibiskupství se Litomyšl roku 1344 stala sídlem biskupa. Do českých dějin se významně zapsali především dva držitelé litomyšlského biskupského stolce. Prvním z nich byl Jan II. za Středy (1353 – 1364), kancléř Karla IV. Tento biskup uvedl roku 1356 do Litomyšle augustiniány, z jejichž klášterního kostela se stal dnešní proboštský chrám. Druhým je biskup Jan IV. Železný, který proslul zejména jako Husův hlavní žalobce na kostnickém koncilu. Následná husitská tažení se nevyhnula ani Litomyšli. V roce 1421 se město vzdalo bez boje. O čtyři roky později se ho zmocnilo táborské křídlo. Tehdy se urputně bojovalo zejména o hradní návrší. Vstupem husitů do města skončila éra biskupství.

• **Důvod výběru daného území**

Důvodem výběru daného území jsou shodné charakteristiky na co největší části tohoto území. Jedná se o ekonomickou charakteristiku, kulturní příležitosti, sociální zázemí a krajinu a životní prostředí, které jsou na většině území velmi podobné či shodné. Vybrané území má podobný okruh problémů, souhrnně řečeno se jedná o území, kde na jedné straně je ekonomickým a sociálním problémem udržet obyvatele z důvodu nedostatku pracovních míst, veřejných služeb, špatné dopravní obslužnosti, a na druhé straně jde o území atraktivní pro cestovní ruch, především vyznavače cykloturistiky, aktivní turistiky, s důrazem na pobyt v neporušeném přírodním prostředí, jde o území bohaté na zajímavé turistické cíle.

Hranice území MAS Litomyšlsko přibližně odpovídá bývalému okresu Litomyšl, který byl zrušen k 1.1. 1960.

• *Shodné či styčné charakteristiky území*

Území MAS Litomyšlsko sdružuje převážně obce do 500 obyvatel. Pouze malou část tvoří obce s 500 – 1000 obyvateli a obce nad 1000 obyvatel. Dále do území MAS patří dvě města. Společnou charakteristikou tohoto území je převažující část obcí do 500 obyvatel, které se potýkají se shodnými či podobnými problémy jako je nedostatečná dopravní obslužnost, vzdálenost větších měst, nedostatek zejména kvalitních pracovních příležitostí, což způsobuje odchod mladých lidí za prací do měst, je zde málo kulturních, sportovních zařízení a služeb nejen pro obyvatele tohoto území, ale i pro turisty, což zabraňuje rychlejšímu rozvoji cestovního ruchu.

Hustota zalidnění daného území je 74,3 obyvatele na 1 km², ve srovnání s Českou republikou to je podprůměrná hodnota (pokud bychom nepočítali město Litomyšl, dojdeme k hustotě 47,6 na km²). Tato hustota osídlení odpovídá ryze venkovskému regionu s výrazným podílem venkovských sídel do 500 obyvatel. Těchto sídel je na území MAS Litomyšlsko 28 (z celkových 41), v nichž žije zhruba 20,57 % obyvatel z celkového území.

Zobrazení jednotlivých seskupení na území MAS k 31.12.2007

Seskupení	Počet seskupení	Počet obyvatel	Obyvatele v %
Město	2	11.990	40,39
obce nad 1000	4	5.746	19,35
obce 500 -1000	7	5.844	19,67
obce do 500	28	6105	20,57
Celkem	41	29.685	100

ČSÚ

Jakýmsi styčným bodem pro toto území je město Litomyšl. Je zde soustředěno mnoho kulturních a sportovních aktivit, Litomyšl je centrem zdravotní péče, centrem správním, školních zařízení, centrem průmyslu, obchodu a dalších služeb, které využívají nejen občané města Litomyšle, ale i občané z okolních obcí. Také pracovní příležitosti jsou koncentrovány především ve městě Litomyšli.

Míra nezaměstnanosti na území MAS Litomyšlsko je vyšší, než míra v Pardubickém kraji i ČR. Více pracovních příležitostí má město Litomyšl, ale jeho nezaměstnanost se taktéž pohybuje nad krajským průměrem. Z tabulky je zřejmé, že nejvyšší údaje jsou v obcích, které jsou vzdáleny od centra a mají horší spojení s okolím. Míra nezaměstnanosti na území MAS Litomyšlsko přesahuje jak údaj Pardubického kraje, tak i ČR a k 1.1. 2007 činila 8,94 %.

Vývoj míry nezaměstnanosti 2003 – 2007

Oblast	% míra nezaměstnanosti k 1.1.				
	2003	2004	2005	2006	2007
MAS Litomyšlsko	9,52	10,43	10,8	9,34	8,94
Pardubický kraj	8,7	8,3	8,3	7,3	5,8
ČR	9,9	9,2	9,0	8,1	6,6

portál MPSV

Míra nezaměstnanosti v obcích na území MAS k 1.1.2008

Název obce	Počet nezaměstnaných	Počet nezaměstnaných %	Název obce	Počet nezaměstnaných	Počet nezaměstnaných %
Bor u Skutče	7	10	Lubná	25	5,3
Hluboká	9	10,5	Makov	5	3,3
Perálec	5	4,3	Morašice	20	5,2
Proseč	49	5,3	Němčice	25	5,6
Zderaz	11	7,6	Nová Sídla	3	2,7
Benátky	12	8,2	Nová Ves u Jarošova	1	4,5
Bohuňovice	5	9,1	Osík	41	8,4
Budislav	8	3,9	Poříčí u Litomyšle	9	4,8
Cerekvice nad Loučnou	18	4,5	Přiluka	3	3,8
Čistá	43	9,4	Řídký	5	12,8
Desná	13	8,5	Sebranice	25	6,3
Dolní Újezd	47	5,3	Sedliště	6	4,9
Horky	3	6,7	Sloupnice	47	5,9
Horní Újezd	21	9,8	Strakov	9	8,8
Chmelík	8	7,3	Suchá Lhota	3	7,3
Chotěnov	4	6,9	Trstěnice	17	7,5
Chotovice	10	20	Tržek	7	9
Janov	23	6,3	Újezdec	2	5,1
Jarošov	3	3,7	Vidlatá Seč	4	3
Litomyšl	321	6,1	Vlčkov	3	7,1

Statistika nezaměstnanosti v obcích, portál MPSV

Barevná políčka zobrazují:

Obce do 500 obyvatel

Obce 500 – 1000

Obce nad 1000

Město

Ze statistického údaje míry nezaměstnanosti v jednotlivých obcích je zřejmé, že zejména obce s obyvateli do 500 obyvatel mají vyšší míru nezaměstnanosti. Je to dáno již zmiňovaným nedostatkem kvalitních pracovních příležitostí, nedostatečnou dopravní obslužností, atd. Míra nezaměstnanosti k 1.1.2008 činila 6,87%.

• ***Zvláštnosti území oproti jiným územím***

Zvláštnost daného území je dána velkým rozdílem mezi městem Litomyšl a převážnou většinou obcí v působnosti MAS. Jsou zde propastné rozdíly v občanské vybavenosti, možnostech pracovních příležitostí a mnoho jiného. Vzhledem k charakteru této oblasti jde o to přimět turisty, kteří navštíví město Litomyšl, aby se také rozjely do okolních obcí, kde zlepšení podmínek v těchto obcích je právě cílem dané SPL s názvem „Trvale udržitelný rozvoj v regionu v návaznosti na město Litomyšl“

4.2 Zdroje území pro realizaci SPL (jaké možnosti dané území má nebo jaké je možné generovat)

• ***lidské***

Území působnosti MAS Litomyšlsko vykazovalo do roku 2001 mírný úbytek obyvatel, v současné době je demografický vývoj příznivější a mírný populační přírůstek dává šanci na zachování většiny menších sídel. Migrační procesy a odliv zejména mladšího obyvatelstva za prací a vzděláním z těchto oblastí je nutné řešit, neboť lidské zdroje jsou nezbytným prvkem pro rozvoj území. Tento odliv je dán zejména nedostatečnou dopravní obslužností území, nedostatkem kvalitní práce, špatnou občanskou vybaveností obcí. Z analýzy provedené v rámci průzkumu ekonomických aktivit území vyplynulo, že problém dopravní obslužnosti je velmi aktuální, dopravní dostupnost omezuje nejen dojížděku za prací, ale snižuje rovněž možnosti rozšiřování vzdělání, kulturního vyžití a to jak pro děti a mládež, tak pro dospělou populaci. Nedořešená dopravní dostupnost povede ve svém důsledku ke zvýšení migrace obyvatel do měst, nebo jeho bezprostřední blízkosti. Nelze předpokládat příchod zásadních investorů do dané oblasti právě z důvodu nedostatečné dopravní obslužnosti a velké vzdálenosti od větších měst a dálničních komunikací. Tato vzdálenost tvoří bariéry tradičního rozvoje, které lze jen těžko překonat, proto se chceme orientovat na netradiční formy rozvoje, kdy situaci může pozitivně ovlivnit širší spektrum pracovních příležitostí v dosahu svého bydliště (například rozvojem cestovního ruchu a agroturistiky mohou vzniknout zajímavá pracovní místa), vytváření nových příležitostí pro rozvoj vzdělávacích, kulturních a pracovních aktivit.

Zdravotnická zařízení: Centrem zdravotní péče v této oblasti je nemocnice v Litomyšli, která má v současné době 12 oborů s velmi dobrým zázemím a odpovídajícím personálním obsazením. V nemocnici pracuje cca 480 zaměstnanců, z toho 64 lékařů. Kapacita nemocnice je 269 akutních lůžek, 12 ortoptických a 60 lůžek pro dlouhodobě nemocné. Nemocnice disponuje kvalitními osobnostmi s vysokou odbornou úrovní, které zaručují kvalitní zdravotní péči. Jako nemocnice okresního formátu zastupuje obory převyšující spádovost okresu (kožní lékařství, neurologie, ortoptika, HTO, IDG a patologie). Od března 2002 zde probíhala rozsáhlá rekonstrukce. Během 2,5 roku bylo plně zrekonstruováno a vybaveno novou přístrojovou technikou několik oddělení a odborných pracovišť. Zdravotnická zařízení mají i okolní obce. Jde zejména o základní vybavení ordinace praktických lékařů. V některých obcích jsou provozovány také lékárny nebo výdejny léků. Celkový rozsah poskytované zdravotní péče na území působnosti MAS Litomyšlsko je na dostatečné úrovni.

Sociální péče: Co se týká zajištění sociální péče v daném území, město Litomyšl nabízí občanům města pečovatelskou službu, domov důchodců, klub důchodců, litomyšlskou univerzitu 3. věku a klub Parkinson. Ve městě působí charitní ošetrovatelská a pečovatelská služba, která poskytuje své služby téměř v celém regionu. Cílem služby je především poskytování zdravotní péče nemocným lidem. Tyto služby jsou jen doplňkem městských a obecních pečovatelských služeb, se kterými spolupracují. Vypomáhají a doplňují tam, kde chybí, což jsou většinou právě malé obce. Dále nabízejí zapůjčení zdravotních a kompenzačních pomůcek, pobytovou péči pro nesoběstačné občany a v poslední řadě šatník charity. V obci Sloupnice je přebudován bývalý klášter na domov důchodců s kapacitou 107 míst, v obci Dolní Újezd mají nový areál s pečovatelskou službou. Tato zařízení nabízejí řadu dalších služeb a aktivit pro seniory, kteří žijí v tomto náhradním prostředí. Dalším poskytovatelem těchto služeb na území působnosti MAS Litomyšlsko je Farní charita Litomyšl a Farní charita Nové Hrady u Skutče. Dále kromě uvedených zařízení poskytují i některé obce individuální pečovatelskou službu, jako je zajišťování obědů a dalších služeb pro občany.

Kulturní příležitosti: Součástí kultury společnosti je vzdělání. Populačním vývojem v regionu, který je obdobný v rámci celé ČR, došlo ke snížení počtu mateřských a základních škol. V regionu působnosti MAS Litomyšlsko je v současnosti provozováno 23 mateřských škol, základní školy jsou provozovány ve spádových obcích, přičemž v některých menších obcích se vyučuje pouze 1. stupeň ZŠ. V Litomyšli vyučuje obory hudební, výtvarný, taneční a literárně – dramatický základní umělecká škola Bedřicha Smetany. Další ZUŠ působí v obci Dolní Újezd. Střední školství je zastoupeno v Litomyšli. Jedná se o gymnázium Aloise Jiráska, střední pedagogickou školu, školu restaurování a konzervačních technik a SOU zahradnické.

Dalším důležitým zdrojem jsou knihovny, které jsou jedinečným fenoménem na poli kultury a vzdělávání. V českých zemích mají dlouholetou tradici. V současné době je nákup knih pro některé skupiny obyvatelstva finančně nedostupný, což zvyšuje důležitost existence veřejných knihoven, zvláště v malých sídlech, kde jsou knihovny také centrem kulturního života a zdrojem informací a podílejí se svými aktivitami také na trávení volného času nejen dětí a mládeže. Knihovny zároveň umožňují přístup na internet široké veřejnosti. Pouze tři obce zmiňovaného území neprovozují knihovnu.

• *finanční*

Ekonomickou základnou území MAS Litomyšlsko jsou zejména tyto subjekty: SAINT-GOBAIN VERTEX s.r.o. (835), ZD Dolní Újezd (470), ZD Sloupnice (230), DIPRO Proseč – dřevovýroba (200), NOPEK spol. s.r.o. - pekárna (125), Rudolf Skřivan – textilní průmysl (125), Lamitek s.r.o.- strojírenství (100), Profi wood – výroba čalouněného nábytku (100), Antares – výroba židlí(100), BPK Proseč – potřeby pro kuřáky (80), Lamido a.s.- výroba galanterie a konfekce (70), Aquavita

(60) a další menší zaměstnavatelé a soukromé firmy. V městě Litomyšli je to zejména STORY DESIGN (160), DOSON spol. s.r.o. (120), Nemocnice Litomyšl (480), stavební firmy PROFISTAV s.r.o. (160), První litomyšlská stavební (150) a T T – trade (130) a a další menší zaměstnavatelé a soukromé firmy.

Dalšími finančními zdroji pro zmiňované území jsou finanční prostředky získané z realizovaných projektů v území působnosti MAS Litomyšlsko, které přinesly ekonomické efekty a to jak přímé, tak nepřímé. Přímé ekonomické efekty lze posuzovat v několika různých kategoriích – míra investic, zaměstnanost, ekonomická návratnost investic.

- Součet investičních a neinvestičních nákladů na uplatňování národních a Evropských politik na území působnosti MAS Litomyšlsko činí přibližně 280 mil. Kč. Převážná většina investic se uskutečnila do majetku města a obcí. Podnikatelské subjekty a neziskové organizace s výjimkou programu SROP a SAPARD neměly možnost získávat investiční prostředky z ostatních programů. Důležité však je, že zainvestovaný obecní majetek mohl být těmito subjekty využíván, což přineslo nemalý ekonomický efekt.
- Součet výše dotací z příslušných programů činil cca 160 mil. korun, což znamená, že obce a město se podílely na spolufinancování v sumě cca 120 mil. Kč.
- Většina projektů měla naprosto neziskový charakter. Důležité je však uvědomit si, že převážnou část investičních akcí stavebně realizovaly firmy, které buď mají sídlo v území působnosti MAS Litomyšlsko, nebo zde po dobu stavby najímaly pracovníky, čímž se jednak zvyšoval obrat těchto firem a ekonomická situace a zároveň se snižovala nezaměstnanost.
- V souvislosti s realizací projektů došlo zároveň k vytvoření nových pracovních míst a to ať přímo či nepřímo nebo došlo k udržení míst stávajících, ke vzniku nových živností, o jejichž počtu se dá pouze spekulovat.

Dalšími finančními zdroji pro toto území jsou kromě zdrojů z evropských fondů, také prostředky ze státních či krajských zdrojů a nadací. Finančních zdroje z evropských fondů nebudou v budoucnu tak objemné jako v tomto období, proto je nutné zaměřit se také na jiné zdroje financování a formou fundraisingu hledat a získávat další možné prostředky.

• *hospodářské*

Vzhledem ke klimatickým podmínkám a kvalitnímu půdnímu fondu je prakticky celé území intenzivně obhospodařováno. Oblast je charakterizována jako obilnářsko-bramborářská, převažují zde středně těžké a hnědé půdy. Rostlinná výroba je vzhledem k nadmořské výšce a půdním podmínkám zaměřena především na běžné polní plodiny. Převažuje zejména pěstování obilovin a olejnin, zastoupeny jsou ale také okopaniny a krmné plodiny. Významné zastoupení krmných plodin je dáno především vysokým stavem hospodářských zvířat. Živočišnou výrobu představuje zejména chov hovězího dobytka, prasat a drůbeže. Vedle chovu skotu v klasických stájích se rozšiřuje i chov skotu bez tržní produkce mléka s pobytem převážně na pastvinách po převážnou část roku. Okrajově jsou chovány ovce a koně, zejména soukromými zemědělci. Mezi nejvýznamnější zemědělské podniky působící v daném území patří ZD Dolní Újezd (470), ZD Sloupnice (230), Mach Drůbež a.s. (165), ZD „Růžový palouček“ Morašice (120), Školky Litomyšl s.r.o. (120), ZOD Lubná (100), Agrodružstvo Sebranice (95), ZD Trstěnice (75) a Forest Svitavy (lesní závod).

• *jiné*

Mezi významné zdroje zmiňovaného území patří jeho přírodní, kulturní a historické památky, významné turistické cíle a rozvoj místních tradic v této oblasti.

Největší geomorfologickou hodnotou tohoto území jsou jedinečné pískovcové skalní útvary - tzv. Budislavské skály. Místa jsou vidět náznaky vývoje skalních měst (např. v Toulouvcových a

Městských Maštali). Přírodní rezervace Maštale se nachází na rozmezí okresu Chrudim a Svitavy. Další přírodní rezervací je Psí kuchyně, jejíž rozloha je 48,5 ha. Přírodní památka Pivnice se nachází v okrese Chrudim mezi obcí Zderaz a místní částí obce Hluboká, Dolany. Účel zřízení této přírodní památky je ochrana úzkého kaňonu zaříznutého v opukách a měkkých pískovcích, dále ochrana vzácných druhů živočichů a rostlin (mlok skvrnitý, kapraďorosty a mechy). Další přírodní památkou je Přírodní památka V Bukách o rozloze 2 ha, Sněženky ve Vysokém lese, rozlohu mají 2,2 ha a Nedošínský háj o rozloze 36,7 ha. Jedinečné zastoupení památek má město Litomyšl (zámek Litomyšl – památka UNESCO), mezi kulturní aktivity města Litomyšl patří tradiční hudební festival mimořádného významu s mezinárodním věhlasem Smetanova Litomyšl. Dalším významným zdrojem tohoto území jsou různé turistické cíle, které zvyšují atraktivitu dané oblasti a napomáhají rozvoji cestovního ruchu. Jsou to zejména rozhledny, muzea, kostely, kapličky. Za zmínku stojí nově otevřené Muzeum dýmek v Proseči, které odráží historii tohoto řemesla, které je pro prosečsko typické a zachovalo se zde doposud. Součástí muzea je i expozice historie prosečska, dobového oblečení, nádobí, keramiky skla i nábytku. Jsou zde zmíněny i významné osobnosti spjaté s tímto krajem – spisovatelka Teréza Nováková, bratři Mannové nebo Alois Metelák. Díky Teréze Novákové se v Proseči pravidelně pořádá literární soutěž Malá a Velká Proseč Terézy Novákové, kde se shromažďují literární díla z celé republiky. Významným zdrojem atraktivitu pro toto území se staly již tradičně pořádané cyklozávodů s názvem Author cyklo Maštale. Tyto závody ve svém posledním ročníku přilákaly na 700 závodníků a ještě více diváků. Počet závodníků i návštěvníků se každým rokem zvyšuje. V obcích na území MAS Litomyšlsko se uskutečňují tradiční kulturní, společenské a sportovní akce jako například „Benátská noc“, folkový festival Újezdské babí léto, motokrosově závody, Podlubničský pivokoš v Horním Újezdě, tradiční vánoční koncerty, Mikulášská setkání, Tři králové, velikonoční pomlázka a oplátky, maškarní průvody, karnevaly, čarodějnické dozvuky, výstavy zaměřené na různé náměty, plesy a různá sportovní klání. Území MAS Litomyšlsko má mnoho významných zdrojů, jak přírodních, kulturních a historických, tak i významné turistické cíle a rozvinuté místní tradice, které zvyšují atraktivitu daného území a napomáhají rozvoji cestovního ruchu.

Krajina a životní prostředí: Krajinný ráz je dán členitou pahorkatinou s nejnižší nadmořskou výškou 285 m n.m. (k.ú. Cerekvice nad Loučnou) a nejvyšší nadmořskou výškou 550 m n.m. (k.ú. Proseč). Nachází se v jihozápadní části území přírodní rezervace Maštale. Převážná část území je součástí geomorfologické oblasti Svitavská plošina v České tabuli. Oblast spadá do hlavního povodí řeky Labe, dílčího povodí Střední Labe I (Loučná a Chrudimka). Nemá významných toků, přesto plní důležitou vodohospodářskou funkci. Zasahuje do chráněné oblasti přirozené akumulace vod CHOPAV Východočeská křída, která se vyznačuje přebytky kvalitní pitné vody.

Zachováno je čisté ovzduší i vody, protože chybí významní průmysloví znečišťovatelé v této oblasti.

Z hlediska klimatu jde o oblast mírně teplou, mírně vlhkou s intenzivním využíváním zemědělských půd. Převážná část zemědělských půd je hodnocena jako obilnářsko-řepařská oblast.

Krajina je mimořádně cenná vzhledem k množství různých neopakovatelných přírodních, kulturních, historických a dalších hodnot území. Estetickou dominantu krajiny tvoří pískovcové skalní útvary se zachovalou přírodou a s původními zachovalými objekty lidové architektury.

Dopravní infrastruktura: Silniční síť širšího území tvoří pravidelný trojúhelník silnic I. a II. třídy se základem silnice I/34 Svitavy – Polička – Hlinsko - Havlíčkův Brod na jihu, na severovýchodě silnicí I/35 Olomouc – Svitavy – Hradec Králové, na západě pak silnicí II/360 Nové Město na Moravě – Polička – Litomyšl.

Značně zatěžovaná je trasa silnice II/358 ve směru Česká Třebová – Litomyšl – Skuteč, která plní

funkci významné spojky regionu Českomoravské vysočiny s oblastí Litomyšle, Ústí nad Orlicí a Českou Třebovou, s vazbou na dálniční síť D1. Silnice II. třídy č. 359 podporuje region v úseku Česká Třebová – Litomyšl – Dolní Újezd – Proseč.

Prioritou Pardubického kraje je dopravní infrastruktura. Napojení území kraje na dálniční síť ČR je v rámci schválení územního plánu připravováno realizací R35, R43, předpokládá se rozšíření silnice I. třídy č. 37. Plánovaná silnice R35 bude vedena tzv. jižní trasou a bude protínat území regionu Litomyšlska. Jedná se o klíčovou dopravní tepnu ČR, která spojí Čechy a Moravu. Tato čtyřproudá komunikace je součástí územního plánu Pardubického kraje, navazuje na dálniční síť Královéhradeckého a Olomouckého kraje. V kontextu evropského měřítka se tato komunikace jeví jako propojení západu a východu kontinentu a předpokládá se její značné vytížení.

Co se týká dopravy železniční, území Litomyšlska je propojeno jednokolejnou tratí Choceň – Litomyšl, která není elektrifikována. Umožňuje dopravní spojení s hlavním železničním koridorem ve významném železničním uzlu stanici Choceň.

O dopravní obslužnosti území lze říci, že na ni má vliv roztroušenost malých venkovských sídel a vyšší nezaměstnanost, kdy rentabilita je na prahu únosnosti. Dopravní obslužnost v regionu je podporována státní správou i samosprávou. Veřejná doprava je mimo hlavní dopravní trasy poměrně řídká. Na území MAS Litomyšlsko se o dopravní obslužnost dělí tři autobusoví dopravci. Největší území obsluhuje ČSAD Ústí nad Orlicí, a.s., dále pak Zlatovánek spol. s.r.o. a CONNEX Východní Čechy a.s., oblast Chrudim.

5. SWOT analýza

5.1. Vymezení SWOT analýzy:

• *silné stránky*

(S1) Nadregionální význam města Litomyšle

(S2) Významné přírodní lokality (především území Maštale)

(S3) Historické, kulturní, národnostní a náboženské památky v obcích ve vazbě na postavy české historie

(S4) Kvalitní životní prostředí

(S5) Vodohospodářsky významné vodní zdroje

(S6) Stabilizované podnikatelské (především zemědělské) subjekty v obcích

(S7) Fungující odpadové hospodářství (zatím ale nedostatečná separace a recyklace odpadů)

(S8) Uvážlivé hospodaření obcí (bez velké zadluženosti)

(S9) Rozhledny

• *slabé stránky*

(W1) Nízká hustota obyvatel

(W2) Nedostatečná kapacita dopravního napojení na okolí

(W3) Velká vzdálenost od větších měst

(W4) V některých sídlech problémy s údržbou zeleně a vzhledem veřejných prostranství

(W5) Nevyužívané zemědělské a jiné budovy a areály, chybí celkový přehled o nich

(W6) Nedostatečná příprava pozemků na výstavbu objektů k bydlení a podnikání

(W7) Mimo Litomyšl nedostatečná propagace v tuzemsku i v zahraničí, malá nabídka kulturních, společenských a sportovních akcí

(W8) Obecně nízké mzdy a málo kvalifikovaných pracovních příležitostí, místy vysoká nezaměstnanost

(W9) Veřejné budovy, prostranství a jiná zařízení s bariérami (pro handicapované)
(W10) Málo ubytovacích kapacit a jiné turistické infrastruktury

• **příležitosti**

- (O1) Státní investice, zejména dopravní (R35)
- (O2) Čerpání financí ze strukturálních fondů EU
- (O3) Využití rozvojových programů Pardubického kraje
- (O4) Vstup nových investorů i oborů
- (O5) Využívání nových informačních a telekomunikačních technologií
- (O6) Nabídka bydlení a volnočasových aktivit pro obyvatele měst, především Litomyšle
- (O7) Zájem turistů
- (O8) Podpora zalesňování, pěstování RRD a produkce jiných OZE a jejich využívání

• **ohrožení**

- (T1) Dlouhodobě možná nepodpora malých školských zařízení
- (T2) Problematické zásahy státu do hospodaření a financování obcí, RUD
- (T3) Nárůst nezaměstnanosti (lokální nezaměstnanosti) – omezování (zastavení) činnosti velkých podniků v Litomyšli – zvyšování podílu žen a osob se sníženou pracovní schopností na počtu nezaměstnaných
- (T4) Nedostatečná údržba komunikací I. - III. Třídy
- (T5) Nárůst sociopatologických jevů (pod vnějšími vlivy)
- (T6) Malá vymahatelnost práva
- (T7) Změny Společné zemědělské politiky EU

závěr: Ze SWOT analýzy popisovaného území vyplývá, že se jedná o území s významnými přírodními lokalitami, o místo bohaté na přírodní, kulturní a historické památky, významné turistické cíle, místní tradice, místo s kvalitním životním prostředím. Všechny tyto přednosti dávají tomuto území vysoký potenciál pro rozvoj cestovního ruchu a tím i pro rozvoj daného území. Důsledkem zvýšení návštěvnosti a přilákáním nejen turistů, ale i investorů bude zvýšení zaměstnanosti obyvatelstva, vzniknou nové nabídky pro bydlení, dojde k rozšíření nabídky a rozvoji vzdělávacích, kulturních a pracovních aktivit a k celkovému rozvoji území vůbec.

5.2 Metodika SWOT analýzy

SWOT analýza byla zpracována komunitní metodou formou opakovaných diskuzí s místními představiteli za účasti moderování vnějším expertem. Na jejím zpracování se podíleli jak členové MAS, tak i jednotlivé zájmové skupiny.

Zdrojem pro čerpání údajů pro SWOT analýzu byly analytické podklady o území jednotlivých obcí na území MAS, Strategický plán rozvoje mikroregionu Litomyšlsko, Strategie rozvoje Mikroregionu Toulouvcovy Maštale.

6. Strategie

6.1. Priority a cíle

Celkovým cílem Strategického plánu Leader MAS Litomyšlsko je Trvale udržitelný rozvoj v

regionu v návaznosti na město Litomyšl. Tento celkový cíl bude naplňován ve struktuře PRV prostřednictvím opatření a podopatření **osy III**.

Fiche číslo 1 je přiřazena k Opatření 1.1. Diverzifikace činností nezemědělské povahy, jehož hlavním cílem je Různorodost zemědělských aktivit ve směru nezemědělské produkce, rozvoj nezemědělské produkce a podpora zaměstnanosti. Specifickým cílem této Fiche je, aby zemědělské subjekty produkovali OZE, aby se v rámci diverzifikace činností zemědělských subjektů směrem k nezemědělským dosáhlo výrazného posílení ekonomického potenciálu a zajistily se tak podmínky pro kvalitní život místních obyvatel a stabilita venkovského prostoru při podpoře zaměstnanosti.

Fiche číslo 2 je přiřazena k Podopatření 2.1.2. Občanské vybavení a služby, jehož hlavním cílem je Zlepšení kvality života ve venkovských oblastech. Důvodem zavedení této Fiche je nedostatečná vybavenost a služby v obcích do 2000 obyvatel (projekty, které působí v obci s počtem obyvatel menší než 2000 jsou bodově zvýhodněni) v oblasti veřejné správy, školství, zdravotnictví, kultury a sociálních služeb, spolkových činností, předškolní a mimoškolní péče o děti, základní obchodní infrastruktury, tělovýchovy a sportu, nedostatečné zázemí pro aktivity místních společenských, kulturních, zájmových a sportovních organizací a spolků a církví a jejich organizací, které přispívají k zachování tradic a upevňují lokální identitu a mezilidské vztahy.

Fiche číslo 3 je přiřazena k Podopatření 2.1.1. Obnova a rozvoj vesnic, jehož hlavním cílem je také Zlepšení kvality života ve venkovských oblastech. Specifickým cílem této Fiche je podpora malých obcí v oblasti základní dopravní a technické infrastruktury a zlepšení vzhledu obcí a tím zlepšení životních podmínek a zvýšení atraktivity vesnic pro bydlení, podnikání a relaxaci.

Fiche číslo 4 je přiřazena k Opatření 1.3.1 Podpora cestovního ruchu, jehož hlavním cílem je Zlepšení kvality života ve venkovských oblastech a diverzifikace ekonomických aktivit. Specifickým cílem Fiche je rozvoj aktivit v rámci rozvoje venkovské ekonomiky směrem k činnostem v cestovním ruchu, především venkovské turistice, zejména na využití potenciálu zemědělských farem v oblasti agroturistiky. Dotace je určena na vybudování, pěších a lyžařských tras a stezek, vinařských stezek, hipposteze a dalších tematických stezek mimo území lesů.

Fiche číslo 5 je přiřazena k Opatření 1.2. Podpora zakládání podniků a jejich rozvoje, jehož hlavním cílem je Různorodost venkovské ekonomiky. Specifickým cílem této Fiche je především vytváření nových pracovních míst a rozvoj hospodářské struktury nezemědělských aktivit. Cílem Fiche je realizace podnikatelských aktivit ve venkovských oblastech v rámci diverzifikace činností zemědělských subjektů směrem k nezemědělským podnikatelským činnostem.

6.2. Způsob dosahování cílů a priorit

K naplnění celkového cíle Strategického plánu Leader, jednotlivých cílů Opatření a Podopatření z osy III. a specifických cílů daných Fichí bude dosahováno prostřednictvím realizace tohoto Strategického plánu Leader.

Rozvojem produkce a zhodnocováním bioplynu a biopaliv budou na trh uvedeny nové výrobky a popř. služby, které specifikují dané území. Zlepšením občanské vybavenosti obcí dojde ke snížení počtu zejména mladých lidí, kteří odcházejí za těmito službami do měst. Zlepšením životních podmínek a zvýšením atraktivity dané oblasti se kvalita života zvýší, prostředí bude atraktivnější nejen pro obyvatele, ale i pro turisty, podnikatele a ostatní návštěvníky, což povede k jejímu rozvoji. Realizace jednotlivých projektů přinese danému území nové výrobky, popřípadě služby,lepší se občanská vybavenost obcí,lepší se kvalita života, zvýší se atraktivita v těchto oblastech a

dojde i ke snížení odchodu zejména mladých lidí z těchto oblastí do měst. Rozvoj agroturistiky dává možnost vzniku zajímavých pracovních míst a tím snížení nezaměstnanosti. Dané území má velký přírodní potenciál. Nachází se zde přírodní rezervace, zajímavé turistické cíle, jako jsou například muzea, atd.. Jejich propojení pomocí pěších tras, lyžařských tras a hippostezek přiláká do oblasti turisty a zvýší se návštěvnost dané oblasti. Jednotlivé specifické cíle jsou navzájem provázané. Abychom turisty nejen z Litomyšle přilákali i do ostatních obcí území, musí tyto obce mít turistům co nabídnout: památky, sportoviště, bohatý spolkový život, turistické atraktivity a mnoho dalších faktorů, které mají vliv jak na místní obyvatele, tak na turisty.

Strategický plán svým základním zaměřením stimuluje novou kombinaci a spolupráci přirozených zdrojů daného území, tedy ve městě Litomyšli a jeho okolí, podporující efektivnější využití stávajícího potenciálu (turistické cíle a infrastruktura, nabídka služeb a kulturních a společenských akcí, výroba a odbyt místních potravinářských a řemeslných produktů, atd.).

MAS Litomyšlsko má možnosti k naplnění cílů a priorit v širším významu. Jednou z hlavních aktivit MAS je realizace místní rozvojové strategie v rámci Opatření IV.1.2 – realizace výzev k příjmu žádostí o dotaci a následná realizace projektů.

Další možností, jak naplňovat cíle a priority nastavené v SPL je realizace dalších aktivit, které budou podporovat a rozšiřovat rozvoj života na venkově. Ze střednědobého hodnocení vyplývá, že hlavní směry, kterými má organizace směřovat svoji činnost jsou následující:

- Zaměření projektů a činností na kulturní, společenský, sportovní život v regionu
- Zaměření aktivit na obce, svazky obcí, neziskové společnosti, zájmové organizace
- Zajistit spolupráci a podporu s podnikatelskými subjekty a nabídnout jim podporu jejich činnosti a následně navázat spolupráci s těmito subjekty
- Zaměřit projekty pro malé děti a pro mládež především v podpoře činnosti spolků, podpory spolupráce, rozvíjení nových možností, podpora vzdělání
- Zaměřit se na organizace, které podporují sportovní aktivity v regionu (SDH, fotbalové kluby apod.).
- Navazovat spolupráci s dalšími MAS a předávat si zkušenosti a vyvíjet diskuze k naplňování cílů a strategií MAS

Způsob jak dostahovat těchto cílů:

- Zesílit tlak na prezentaci činnosti a aktivit MAS
- Zapojit do činnosti MAS veřejnost formou pracovních skupin
- Navázat bližší kontakt s obyvateli v regionu formou nových projektů zaměřených na veřejnost
- Zapojit veřejnost do inovace – přinášení nových podnětů a nápadů potřebných pro region
- Vymýšlet a realizovat projekty, které jsou zaměřené na cílové skupiny. Navázáním spolupráce s podnikatelskými subjekty získat možné sponzorské příspěvky
- Vyšší zacílení na fondy z EU, kterými by se daly financovat zamýšlené projekty, zajistit financování z jiných zdrojů – města, kraje
- Vyvíjet takové aktivity, které by byly přínosem i pro podnikatelský sektor v regionu, a tím by se prohloubila spolupráce
- Zapojit se do dění místních sdružení – využít potenciál Sdružení obcí Touloucovy Maštale a Mikroregionu Litomyšlsko
- Aktivně vyhledávat projekty spolupráce s jednotlivými MAS
- Vyhledávat příležitosti, kde je možné se s ostatními MAS stýkat, vyměňovat si informace a

zkušenosti.

- Pro zlepšení činnosti MAS a pro efektivnější nastavení podmínek pro MAS udržovat spolupráci s NS MAS ČR a KS MAS PK

6.3. Zapojení inovačních prvků

- MAS Litomyšlsko se bude aktivně podílet na realizaci projektů, které mají pozitivní ekologický charakter či dopad nebo povedou k environmentální výchově.
- Rozvojem agroturistiky vzniknou zajímavá pracovní místa, propojení turistických cílů a zajímavostí pomocí pěších, lyžařských tras a hippostezek zvýší návštěvnost dané oblasti.
- Podpora malých obcí v oblasti základní dopravní a technické infrastruktury a zlepšení vzhledu a občanské vybavenosti obcí zlepší životní podmínky a zvýší atraktivitu vesnic pro bydlení, podnikání a relaxaci a sníží počet zejména mladých lidí, kteří odcházejí za těmito službami do měst. Podpora projektů obcí a spolků, církví, NNO pro vytváření podmínek pro lepší spolupráci mezi obyvateli v obcích regionu.
- Přípravy, zpracování a řízení projektů budou prováděny ve spolupráci s veřejností, bude kladen důraz na informovanost obyvatel a jejich návrhy, názory a případné nesouhlasy budou prodiskutovány na veřejných slyšeních, formou ankety či dotazníku bude zkoumána daná oblast a názory obyvatel.
- Opatření IV.1.2 přináší tyto inovace: Žadatelé jsou aktivně zapojováni při přípravách žádostí o dotaci do komunitního plánování při přípravě jejich projektů. MAS se snaží tímto způsobem naučit určité cílové skupiny k marketingovému myšlení, kde je potřeba zjišťovat potřeby v regionu formou veřejného mínění, zapojování veřejnosti do aktivního dění v dané oblasti a z výsledků průzkumů a komunitního plánování a navrhování by měly vycházet takové projekty, které mají smysl a jsou pro danou oblast potřebné. Další aktivitou je naučit především zástupce obcí, ale i spolků a dalších organizací plánovat projekty v závislosti na potřebnosti a finanční možnosti. Žadatelé jsou v projektech hodnoceni za takové aktivity, které mají svou potřebu zakotvenou v dřívějším projednávání a dokáží potřebnost pro budoucí rozvoj organizace. Další inovací, která je navázána na žádosti o dotaci v Opatření IV.1.2 je snaha o zapojení mládeže, žen a dalších spolků do organizace celého projektu. Nejedná se jen o výstupy projektu kužívání, ale o snahu propojit činnost spolků a organizací a využívat potenciálu mladých lidí ať už pro způsob, jak získat nové a moderní názory, tak i z důvodu snížení sociálně patologických jevů a zefektivnění trávení volného času mládeže. MAS Litomyšlsko také využívá tyto postupy ve své činnosti a bude je nadále používat.

6.4. Finanční plán

Roky	Fiche 1	Fiche 2	Fiche 3	Fiche 4	Fiche 5	Činnost MAS
2010	0%	46%	40%	6%	0%	8%
2011	11%	28%	24%	11%	11%	15%
2012	10%	28%	24%	19%	19%	20%
2013	10%	28%	24%	9%	9%	20%

V roce 2010 byly vyhlášeny 3 výzvy k příjmu žádostí o dotaci z PRV. Finanční prostředky byly čerpány ve výši 99,5% a zbývající část byla převedena do roku 2011 do Opatření IV.1.2. Ze zkušeností a poznatků se stanovil postup pro vyhlášení dalších výzev. V každém roce bude vyhlášena minimálně jedna pro všechna Opatření, nestanoví-li správní rada jinak. Rozdělení finančních alokací na jednotlivé Fiche vyplývá z poměru podaných žádostí o dotaci do jednotlivých opatření v uplynulém roce. Pokud nebudou veškeré finanční prostředky na Opatření IV.1.2. v jedné výzvě vyčerpány, bude vyhlášena druhá výzva v témže roce a dočerpá se zbývající část z alokovaných prostředků na daný rok.

Nejčastěji byly překládány žádosti o dotaci ve Fichi č. 2., pak Fiche č. 3, Fiche č. 1, 4, 5. Z této skutečnosti vyplývá, že je účelné vyhlásit příjem žádostí o dotaci do všech Fichí v jedné výzvě a umožnit žádat o dotaci všem subjektům v regionu.

Vzhledem k poměru čerpaných finančních částek z jednotlivých Opatření v roce 2010 je třeba alokovat největší finanční částky na úpravu veřejných prostranství a na podporu různých spolků, církví a neziskových organizací. Spolupráce s podnikatelskými subjekty a zemědělci se daří teprve navazovat a jednání jsou v počáteční fázi.

Zvýšení finanční alokace pro Opatření IV.1.1 je z důvodu vzrůstajících aktivit MAS. Použité finanční prostředky by měly zvýšit povědomí o organizaci MAS a zapojit tak více subjektů do činnosti MAS a přinést tak další finanční prostředky pro rozvoj aktivit organizace MAS.

6.5. Integrovaná strategie území (celková strategie)

Na zpracování Strategického plánu Leader Místní akční skupiny Litomyšlsko se intenzivně podíleli členové MAS zastupující různé subjekty v daném území, zástupci zájmových skupin a obyvatelstvo. Při jeho zpracování se vycházelo z podnětů, připomínek, potřeb, zájmů a z charakteristiky daného území. Ty byly identifikovány ve SWOT analýze a v analýze území, které byly východiskem pro zpracování SPL. K jejich určení byly využívány prvky komunitního plánování, spolupráce a vzájemné komunikace.

Při zpracování SPL se také vycházelo z již dříve zpracovaných strategických dokumentů:

- **Strategický plán rozvoje Mikroregionu Litomyšlsko** zpracovaný v roce 2001, kde jsou vymezeny klíčové a prioritní oblasti rozvoje:
  - I. Dopravní obslužnost
  - II. Rozvoj cestovního ruchu
  - III. Společenské a vzdělávací akce
  - IV. Rozvoj zdravotnictví a sociálních služeb
  - V. Poradenství pro obce
  - VI. Životní prostředí
  - VII. Podpora podnikání
  - VIII. Podpora bydlení
- **Strategie mikroregionu Toulouvcovy Maštale**, která byla zpracovaná v roce 2000 kolektivem autorů (Libor Šafránek, Ing. Martin Novák, Petr Klofát).
Cílem je: Zajištění dostatečného množství pracovních příležitostí
  - I. Cestovní ruch
  - II. Podpora drobného podnikání
- **Strategický rozvojový plán mikroregionu „Litomyšlsko-Desinka“**, zpracovaný komisí pro strategický rozvoj mikroregionu za podpory Metod Konzult IPM Olomouc v roce 2000. Přehled programů:

- I. Partnerství a koordinovaná prezentace mikroregionů
- II. Rozvoj služeb pro seniory
- III. Vzhled a čistota obce
- IV. Vzdělávání
- V. Dopravní obslužnost

Při zpracování byly využity i další relevantní strategické dokumenty:

- **Program rozvoje Pardubického kraje** (na období 2007 – 2010)
- **Program rozvoje cestovního ruchu turistického regionu Východní Čechy**

Při zpracování byl využíván také již zpracovaný Záměr, který byl předložen jako Žádost o finanční podporu v programu Leader ČR. Bohužel nebyl doporučen k finanční podpoře.

SPL MAS Litomyšlsko je v souladu s Programem rozvoje Pardubického kraje, kde v jednotlivých problémových okruzích navazují na tento program. Tento program se vztahuje nejen na území MAS, ale na území celého pardubického kraje. Soulad a souvislost SPL s touto ISÚ je zejména v těchto problémových okruzích:

Problémový okruh: Ekonomika

- 1. Specifický cíl - Růst kvality podmínek pro podnikání.

Opatření E 1.1 Rozvoj podnikatelského zázemí, vyhledávání investorů, příprava rozvojových území a revitalizace podnikatelských aktivit ve venkovském prostoru a problémových mikroregionech.

POPIS VÝCHOZÍ SITUACE: Zřejmým problémem kraje je nižší podíl podnikatelských aktivit ve venkovských oblastech ve srovnání s městskými. Přesto mají malé a středně velké podniky pro zaměstnanost a rozvoj venkovských oblastí zásadní význam, protože poskytují tamním obyvatelům práci v místě jejich bydliště, stabilizují zaměstnanost v prostoru s omezenou nabídkou trhu práce a tím stabilizují celkovou ekonomickou situaci venkovského prostoru. Vybavení venkovského prostoru infrastrukturou potřebnou pro vyvíjení podnikatelských aktivit zaostává za oblastmi městskými. Smyslem tohoto opatření je tedy podporovat výstavbu (a obnovu) podnikatelské infrastruktury ve venkovském prostoru tak, aby se vytvořily podmínky pro rozvoj podnikatelských aktivit, příchod nových investorů a podnikatelských subjektů do stabilizaci těchto oblastí.

V poslední době je často diskutovaným problémem existence poměrně velkého množství průmyslových i neprůmyslových brownfields na území kraje. Brownfields jsou zchátralé a dlouhodobě nevyužívané objekty a areály, které se v případě regenerace a efektivního využití podnikatelskými subjekty mohou stát významnou příležitostí s dopadem nejen na ekonomiku dotčeného území.

CÍLE OPATŘENÍ:

- Další rozvoj stávajících a vznik nových podnikatelských zón.
- Revitalizace brownfields.
- Marketing a aktivní vyhledávání investorů.
- Minimalizace administrativních úkonů a snížení jejich časové náročnosti.
- Zabezpečení vhodné infrastruktury v podnikatelských zónách.
- Budování a zkvalitňování podnikatelské infrastruktury se zřetelem na MSP.
- Vytvoření informačního systému o investičních nabídkách v kraji.

Problémový okruh: Lidské zdroje a kvalita života

- 3. Specifický cíl - Zlepšovat životní podmínky a kvalitu života obyvatel kraje.

Opatření L 3.3 Rozvoj specifické prevence sociálně patologických jevů.

CÍLE OPATŘENÍ:

- Snížení výskytu všech sociálně patologických jevů zejména závislosti, kriminality, různých

forem násilí a vzniku extremistických organizací.

Kde aktivitou naplňující toto opatření je podpora činnosti občanských aktivit a neziskových organizací v oblasti prevence sociálně patologických jevů.

➤ 4. Specifický cíl - Posilovat kulturní rozmanitost kraje a identifikaci obyvatel s krajem.

Opatření L 4.1 Podpora kulturních a společenských aktivit a institucí včetně posílení partnerství veřejného a soukromého sektoru a udržení historických a kulturních tradic.

CÍLE OPATŘENÍ:

- Podpora rozvoje profesionálních i amatérských institucí působících v oblasti kulturních a společenských aktivit v kraji.
- Podpora a posílení spolupráce subjektů působících v oblasti společenských a kulturních aktivit.
- Podpora spolkové činnosti a udržení historických a kulturních tradic.

➤ 5. Specifický cíl – Podporovat volnočasové aktivity a sportovní vyžití obyvatelstva.

Opatření L 5.1 Rozvoj volnočasových aktivit.

CÍLE OPATŘENÍ:

- Vytvoření dostatečné a dostupné nabídky možností trávení volného času.
- Podpora volnočasových aktivit na nekomerční bázi.
- Zlepšení kvality života.

Opatření L 5.2 Tvorba základních podmínek pro sportovní vyžití obyvatel kraje včetně podpory výkonnostního sportu a handicapovaných sportovců.

CÍLE OPATŘENÍ:

- Tvorba vhodných podmínek pro rozvoj všech druhů sportovní činnosti.
- Koncepční rozvoj sportu v rámci kraje.
- Rozvoj sportovních aktivit na nekomerční bázi.
- Rozvoj tzv. sportu pro všechny, tj. pro nezavodní, neregistrované sportovce
- Rozvoj výkonnostního sportu jako jedné ze základních složek zdravého životního stylu.
- Rozvoj sportovní činnosti handicapovaných sportovců, jako součásti jejich integrace do života celé společnosti.
- Potřebná modernizace stávajících sportovních zařízení.
- Rozšiřování materiální základny sportu v kraji v souladu s potřebami uspokojování potřeb jeho obyvatel.

Problémový okruh: Venkovský prostor a zemědělství

➤ 1. Specifický cíl - Stabilizovat tržně konkurenceschopné zemědělské podnikání.

Opatření V 1.1 Zvýšení konkurenceschopnosti zemědělské prvovýroby s orientací na kvalitu zemědělské produkce.

CÍLE OPATŘENÍ:

- Zastavit trvalý pokles objemu zemědělské prvovýroby.
- Zavádění progresivních technologií do zemědělské prvovýroby a u živočišné výroby s ohledem na požadavky welfare zvířat.
- Přizpůsobení se zemědělských podniků měnícím se podmínkám a moderním trendům v oboru.
- Rozvíjet a podporovat možnosti nepotravinářského využití zemědělské produkce.
- Zvýšení kvality zemědělské produkce.

Opatření V 1.2 Marketingové aktivity, certifikace kvality zemědělské a lesnické produkce a podpora regionálních potravinářských produktů.

CÍLE OPATŘENÍ:

- Podpora marketingu zemědělských a lesnických výrobků.
- Podpora činnosti odbytových organizací v držení zemědělců a lesníků.
- Zvýšení podílu prvovýroby na přidané hodnotě a na odbytu zemědělské a lesnické produkce.
- Podpora cíleného marketingu potravin z domácí produkce a oživení krajových a národních specialit.
- Podpora obnovy nebo zavádění regionálních zemědělských produktů.

Opatření V 1.4 Diverzifikace zemědělského podnikání do nezemědělských aktivit.

CÍLE OPATŘENÍ:

- Zvýšení ekonomické aktivity a samostatnosti venkovského prostoru.
- Konverze nevhodných zemědělských pozemků na ekonomicky výhodnější nezemědělské využití.
- Efektivnější využití nemovitostí a ploch nevhodných pro zemědělskou produkci.

Aktivity, které naplňují toto opatření jsou: Zavádění technologií na využití obnovitelných zdrojů energií, změna využití pozemků prostřednictvím zalesňování.

- 2. Specifický cíl - Chránit a rozvíjet dědictví venkova.

Opatření V 2.1. Revitalizace venkovského prostoru.

CÍLE OPATŘENÍ:

- Obnova a rozvoj vesnic a jejich veškeré zástavby.
- Zachovat osídlení venkova.
- Zlepšení technického stavu venkovské bytové zástavby.
- Vytváření nových způsobů trávení volného času na venkově.
- Podpora původních a tradičních aktivit na venkově.

Problémový okruh: Cestovní ruch

- 1. Specifický cíl – Vytvářet vhodné podmínky pro rozvoj cestovního ruchu.

Opatření C 1.1 Rozvoj infrastruktury cestovního ruchu.

CÍLE OPATŘENÍ:

- Rozvoj infrastruktury, která podmiňuje rozvoj nejrůznějších forem cestovního ruchu s ohledem na ochranu přírody a krajiny
- Rozšíření stávající nabídky cestovního ruchu a zkvalitnění stávajících služeb.
- Vytvoření kvalitních podmínek pro příjemný pobyt návštěvníků a následné zvýšení celkových přínosů plynoucích z CR.

Opatření C 1.5 Tvorba nových produktů CR v Pardubickém kraji a turistickém regionu Východní Čechy.

CÍLE OPATŘENÍ:

- Rozšíření škály služeb pro cestovní ruch.
- Zefektivnění nabídky na trhu cestovního ruchu.
- Zavádění nových produktů CR..

Opatření C 1.7 Ochrana kulturně-historického potenciálu kraje a jeho využití z hlediska cestovního ruchu.

CÍLE OPATŘENÍ:

- Napomoci účinné ochraně kulturních památek a ostatních kulturně hodnotných věcí u nichž se nepodaří získat státní příspěvek na jejich ochranu.
- Zvýšit ochranu významných kulturně a historicky hodnotných movitých věcí.
- Využít kulturně-historický potenciál kraje pro rozšíření nabídky CR..

- Monitoring aktuálního stavu památkového fondu (zdroj – Program rozvoje Pardubického kraje)

MAS Litomyšlsko má zpracovaný Záměr, který byl předložen jako Žádost o finanční podporu v programu Leader ČR

6.6. Monitoring naplňování cílů SPL

	Monitorovací indikátor	Plánovaný stav pro konec roku 2010
1.	Počet vytvořených nových pracovních míst	2
2.	Počet obnovených hospodářských budov, ploch	2
3.	Počet obnovených budov, prostor, ploch v obcích	2
4.	Počet podpořených společenských, kulturních, sportovních akcí	2
5.	Počet školení, vzdělávacích akcí	1
6.	Propagační materiály	2
7.	Zlepšení veřejných prostranství, infrastruktury	2
8.	Obnova přírodních lokalit, stezek	2
9.	Počet nových podnikatelských subjektů	2

7. Partnerství MAS

7.1. Historie MAS

- **Historie vzájemné spolupráce, resp. jak vznikalo partnerství mezi subjekty, na základě jakých kritérií docházelo k volbě partnerů. Jakým způsobem oslovovala MAS veřejnost a jednotlivé sektory, cílové či zájmové skupiny.**

Přestože MAS Litomyšlsko oficiálně vznikla v lednu 2007 již dříve zde fungovala a dodnes funguje spolupráce nejen mezi jednotlivými obcemi a svazky obcí působícími na území MAS, ale také mezi veřejným a soukromým sektorem. Spolupráce mezi těmito subjekty má přirozené ekonomické základy. Při vzniku MAS a při ustanovování jejích jednotlivých orgánů byli osloveni takoví zástupci jednotlivých zájmových skupin, kteří jsou nejen kvalifikovaní v daném oboru, ale jsou i přirozenými autoritami v rámci dotčených skupin, nebo alespoň komunikativní a s dobrým přehledem. Informace o vzniku MAS a formulář pro návrh nového člena MAS byl a je k dispozici na internetových stránkách MAS Litomyšlsko. Dále byly informace umístěny v místním tisku a na informačních letácích.

- **Propojení veřejného a soukromého sektoru v souvislosti s historií MAS, a jak docházelo k rozšíření propojení.**

Na území MAS Litomyšlsko již několik let funguje spolupráce mezi soukromým a veřejným sektorem, která je založena na důvěře mezi jednotlivými subjekty a jeho efektivnost je zřejmá z již

realizovaných projektů. Tato spolupráce je stále prohlubována a jsou navazována nová a nová partnerství jak s veřejnými subjekty, tak se soukromými.

- **Datum vzniku MAS.**

MAS Litomyšlsko byla zapsána do Rejstříku obecně prospěšných společností při Krajském soudu v Hradci Králové pobočka Pardubice dne 18.1.2007

7.2. Zapojení partnerů do přípravy SPL

- **Úloha a odpovědnost jednotlivých subjektů při zpracování SPL**

Na zpracování SPL se podíleli jednotliví členové MAS a zástupci skupin, kteří vnášeli do strategie důležité informace a fakta o daném území, působením 3 pracovních skupin, které se zabývají problematikou žen, mladých lidí a zemědělců, byly do strategie promítnuty problémy a potřeby daných cílových skupin. Strategický plán zpracoval Programový výbor a Správní rada ho schválila.

- **Účast jednotlivých partnerů na projednávání SPL**

Strategický plán Leader MAS Litomyšlsko vychází z aktivit a informací uvedených v již zpracovaném Záměru, kdy na přípravných setkáních se členové MAS shromažďovali a diskutovali a programech a metodě Leader. Všichni členové MAS se účastnili aktivně jednotlivých setkání. Výsledkem bylo zadání administrativních a podpůrných prací konzultační firmě OHGS s.r.o., která již dříve asistovala při založení a vzniku MAS Litomyšlsko. V dubnu 2007 byly shromažďovány analytické podklady o území. Strategie MAS vznikala interaktivně. Analýza území a návrh strategie probíhala ve dvou „soustředěných kruzích“ (jednak zainteresovaná, aktivní veřejnost, jednak veřejnost nejširší). Postupně byla publikována, připomínkována a konzultována. Ke zpracování strategie byla použita forma komunitní metody moderovaná vnějším expertem. Tímto způsobem byla zpracovaná např. SWOT analýza.

- **Předpoklad vývoje spolupráce v budoucím období**

MAS Litomyšlsko předpokládá rozvoj spolupráce a navazování partnerství jak na místní úrovni, tak i na meziregionální a mezinárodní v nadcházejícím období a to i za nepříznání finančních prostředků z programu Leader. MAS bude nadále budovat síť partnerství a metodou komunitního plánování zapojovat obyvatele a jednotlivé subjekty MAS do vyhodnocení strategie, případně jejích úprav. K samotné realizaci SPL budou vyhledávány jiné finanční zdroje, sekretariát MAS bude napomáhat potenciálním žadatelům se zpracováním žádostí a následnou administrací při realizaci.

7.3. Vztah k obyvatelstvu

- **Jaké byly vyvinuty snahy o zapojení obyvatel do MAS a její činnosti?**

V počátečním období se místní akční skupina snažila získat co nejvíce podnětů od cílových skupin a to tak, aby tyto podněty mohly být zapracovány do Strategického plánu Leader a aby se tím v co největší míře eliminovalo nebezpečí nedostatku vhodných žadatelů a projektových záměrů. V rámci tohoto období byly využity různé prostředky. Jednak to byla forma setkání, kde byli zúčastnění seznámeni s programem Leader a jeho principy, dále pak formou informačních letáků, které byly umístěny na frekventovaná a všem přístupná místa, formou inzerátu v místním tisku s odkazem na internetové stránky MAS. Byla vyhlášena předběžná výzva ke sběru projektových záměrů, výzva byla vyvěšena na úředních deskách obcí v působnosti MAS. V tomto sdělení byl uveden odkaz na internetové stránky MAS Litomyšlsko, kde jsou uveřejněny veškeré informace. Občané byli

seznámení se strategií MAS a byla jim nabídnuta spolupráce a registrace vlastních projektů.

• ***Jak byly zjišťovány potřeby místního obyvatelstva?***

Potřeby místního obyvatelstva byly zjišťovány formou setkání zástupců všech obcí a dalších aktivních občanů a zástupců různých cílových skupin a subjektů. Na tomto setkání byli seznámeni s programem Leader a jeho principy. Dále pak formou aktivní práce a konzultací s občany prostřednictvím třech pracovní skupiny, které v MAS působí. Jedná se o pracovní skupinu, která se zaměřuje na problematiku žen, tvoří ji paní Ing. Martina Červinková, paní Milada Drahošová a paní Lucie Oherová. Spadají do této skupiny a problémy žen jsou jim velmi blízké, přicházejí do kontaktu s ostatními, kdy většinou formou přátelského rozhovoru se snaží identifikovat problémy a společně nalézt způsob jejich řešení. Další pracovní skupinu tvoří paní Mgr. Vlasta Macková, pan Jan Stoklasa a pan Ing. Jan Havran, kteří se zaměřují na problémy mladých lidí ve venkovských oblastech. Další pracovní skupinkou působící v MAS je skupina zabývající se problematikou zemědělců. Jejimi členy jsou: Pan Jan Dostál, Mgr. Jan Janeček, Ing. Oldřich Vašina, Ing Václav Klejch, Ing. Jaroslav Vaňous a Petr Kupka. Již při analýze cílových skupin byly zjišťovány problémy zemědělců a podle toho jsou nastaveny Fiche a cíle, aby napomohly s jejich řešením.

• ***Jak je informováno obyvatelstvo o MAS, o SPL?***

Informace o MAS a o její činnosti a aktivitách jsou pravidelně aktualizovány na jejich internetových stránkách. Odkaz na tyto stránky je uveden také na internetových stránkách všech členů MAS. Jsou zde umístěny veškeré informace, setkání i dokumenty, dále je obyvatelstvo informováno formou místního tisku a informačních letáků.

7.4. Otevřenost MAS

• ***Jakým způsobem lze vstoupit do MAS?***

• ***Jaké skupiny členů/partnerů mohou vstoupit do MAS?***

Členství v MAS je otevřené dalším členům a svými podmínkami neomezuje jejich vstupu. Nejdůležitějším orgánem je Programový výbor a Výběrová komise, jejichž členy jmenuje Správní rada a to na návrh zakladatele, člena Správní rady nebo člena Dozorčí rady, obce nebo města ležícího v působnosti MAS, podnikatele a neziskové organizace mající v území působnosti MAS sídlo nebo v tomto území činné. Prakticky kohokoliv se zájmem. Ve výjimečném případě, kdy se uchazeč o členství nechce nebo nemůže aktivně podílet na práci a rozhodování existuje možnost přijetí dalších členů MAS (bez členství v orgánech) přímo rozhodnutím Správní rady. Zvolený přístup a postup je administrativně nenáročný a do dané právní formy (o.p.s.) vnáší dodatečnou otevřenost a pružnost.

Členství v MAS je upraveno v článku IV odstavec 2) Statutu o.p.s.

1) Pro potřeby programů typu LEADER se za členy považují:

- právnické osoby, pokud jejich statutární nebo pověřený zástupce je členem některého orgánu MAS
- fyzické osoby, které jsou členy některého orgánu MAS a nezastupují žádnou právnickou osobu.
- zakladatelé Společnosti
- noví členové přijatí dle Statutu čl. IV, bod 16, písmene h)

8. Zkušenosti a spolupráce

8.1. Zkušenosti

- **Účast MAS v programech založených na principech LEADER, v případě, že předložená žádost vedla k poskytnutí dotace, popsání zkušeností a způsobu jejich využití.**

Místní akční skupina Litomyšlsko obdržela v roce 2007 dotaci 200 000 Kč z pardubického kraje na rozvoj komunitní spolupráce a poradenství, v srpnu 2007 MAS Litomyšlsko podala svůj Záměr se žádostí o finanční podporu z programu **Leader ČR**, kde bohužel nebyl tento Záměr doporučen k financování. Dále pak MAS Litomyšlsko podala žádost o poskytnutí finanční podpory z **POV na rok 2008**. Získané finanční prostředky jsou využívány na technické vybavení kanceláře manažerky MAS, na vedení veškeré agendy, poradenství a manažerskou činnost MAS. V prosinci 2007 podala MAS Žádost o finanční podporu z **Programu rozvoje venkova**, osy IV.**Leader** na realizaci Strategického plánu Leader MAS Litomyšlsko. Žádost však nebyla doporučena k financování.

Přestože byla MAS Litomyšlsko založena až začátkem roku 2007, již dříve byly realizovány projekty v území působnosti MAS, které spadaly do přípravného období Leader +, dotace z POV (MMR) Leader +.

Program obnovy venkova:

- každoročně byly získávány prostředky na poradenské služby poskytované na území působnosti MAS Litomyšlsko

rok 2001

- Vytvoření značených cyklotras pro horská kola v mikroregionu za finanční pomoci MMR a programu POV. Projekt patří svojí originalitou značení a provedením k ojedinělým počínům v této oblasti. Bylo označeno několik okruhů v celkové délce kolem 150 km tras.
- Projekt propagace, vydání map, cykloprůvodce a dalších propagačních materiálů.

rok 2002

- „Cyklotrasy a doprovodná architektura v mikroregionu Litomyšlsko“ (330 tis. Kč dotace, rozpočet 429 tis. Kč). Součástí projektu bylo 16 velkoplošných informačních tabulí, obsahujících přehlednou mapu širokého okolí regionu, podrobnou mapu obce, text o obci.
- Ve spolupráci s místními podnikateli byl vytvořen projekt pro malé děti a rodiny pod názvem "Závod lesní krajinou". Již tento první ročník ukázal, že tudy vede cesta, jak nenásilně přiblížit dětem spojení přírody a sportu.

rok 2003

- komunikační propojení obcí mikroregionu Litomyšlsko (dotace 210 tis. Kč, rozpočet 354 tis. Kč)
  - nákup 12 PC pro obce mikroregionu.
- informační systém mikroregionu Litomyšlsko (dotace 154 tis. Kč, rozpočet 220 tis. Kč)
  - zpracování nového informačního systému – webových stránek mikroregionu (www.litomyšlsko.cz)

rok 2004

- Sportoviště na území působnosti MAS Litomyšlsko (dotace 245 tis. Kč, rozpočet 337 531 Kč)
  - Čistá – obnova sportovního areálu
  - Makov – obnova zařízení dětského hřiště
  - Němčice – oplocení areálu, vybudování vodního zdroje pro sportoviště
  - Osík – oprava oplocení dětského hřiště
  - Sebranice – oplocení sportoviště
  - Vidlatá Seč – obnova sportovního areálu

- Vlčkov – obnova sportovního areálu

rok 2005

- Centrální veřejná prostranství na území působnosti MAS Litomyšlsko (dotace 245 tis. Kč, rozpočet 359 172 Kč)
  - Bohuňovice – obnova veřejných prostranství a obecního parku hřiště
  - Desná – úprava veřejného prostranství „Palouček“
  - Němčice – obnova návsi
  - Poříčí – úprava prostoru u kostela (Mladočov)
- pořízení laviček a stojanů na kola pro jednotlivé obce mikroregionu, podle potřeb a požadavků jednotlivých obcí.

rok 2006

- Sportoviště na území působnosti MAS Litomyšlsko (dotace 300 tis. Kč, rozpočet 439 847 Kč)
  - Perálec – obnova buňky pro sportovní náradí, oprava oplocení hřiště
  - Cerekvice – oprava podlahy tělocvičny ZŠ
  - Horní Újezd – oprava oplocení dětského hřiště
  - Řídký – oplocení vícefunkčního hřiště
  - Lubná – oprava povrchu sportovního hřiště, rekonstrukce stojanů a držáků na košíkovou, branky na fotbal
  - Proseč – oprava hřiště v Záboří
  - Němčice – oprava oplocení a výměna sloupku na hřišti Zhoř
  - Sedliště – rekonstrukce dětského hřiště a návsi
  - Bohuňovice – oprava oplocení na hřišti, úprava povrchu volejbalového hřiště
  - Tržek – rekonstrukce volejbalového hřiště, úprava povrchu, výměna sloupků, doplnění okolí lavičkami
- vývěsní skříňky a informační tabule pro jednotlivé obce dle jejich požadavků

programy MMR

Leader + (2003)

- Příprava dokumentací projektů mikroregionu Litomyšlsko pro Evropské fondy
  - Projektová dokumentace a studie proveditelnosti pro Centrum sociálních služeb Chotovice
- Rozvojové projekty v rámci mikroregionu Touloucovy Maštale
  - Řešení udržitelnosti estetické a kulturní tváře krajiny
  - Rozšíření prosečského muzea dýmek
  - Nové využití Kulturního domu v Proseči
  - Využití alternativních zdrojů energie

Leader + (2004)

- Příprava pilotních projektů pro Evropské fondy v rámci partnerství mikroregionu Litomyšlsko
  - Rozšíření muzea dýmek v Proseči (stavební úpravy části objektu – celkový rozpočet 500 tisíc, dotace 350 tis. Kč)
  - Středoevropské školící a vzdělávací centrum pro alternativní zdroje energie (studie proveditelnosti a dokumentace pro stavební povolení – celkový rozpočet 300 tis. Kč, dotace 210 tis. Kč)
  - Zimní areál v Poříčí (studie proveditelnosti a dokumentace pro stavební povolení – celkový rozpočet 300 tis. Kč, dotace 210 tis. Kč)

Program MMR č. 217115 Podpora obnovy venkova (2005)

- Mateřská centra mikroregionu Litomyšlsko (dotace 154 tis. Kč, rozpočet 219 tis. Kč). Zpracování dokumentace SROP.

- Marketingové služby pro rozvoj cestovního ruchu mikroregionu Litomyšlsko (dotace 100 tis. Kč, rozpočet 143 tis. Kč).
Zpracování dokumentace SROP.

Leader + (2006)

- projekt „Pilotní projekty v rámci partnerství v mikroregionu Litomyšlsko, II. etapa“ představuje II. etapu rozšíření Muzea dýmek v Proseči (dotace 840 tis. Kč)
- využití programu Leader + v mikroregionu Litomyšlsko (dotace 206 tis. Kč)
  - příprava území mikroregionu Litomyšlsko na možnost čerpání podpory pro rozvojové projekty z programu Leader. Byla ustavena MAS Litomyšlsko o.p.s., včetně orgánů této o.p.s. (mikroregion Litomyšlsko je v nich zastoupen), byla zpracována strategie této místní akční skupiny a připraveny úvodní prováděcí dokumenty.

Na území MAS Litomyšlsko je využíváno i jiných programů než pouze programů založených na principu Leader. Každoročně jsou čerpány prostředky z **grantů Pardubického kraje** a to například:

rok 2003

- propagační materiál mikroregionu Litomyšlsko (grant 35 tis. Kč, rozpočet 60 tis. Kč)
  - vydání souhrnného propagačního materiálu mikroregionu Litomyšlsko (náklad 20 000 ks)
- incomingový projekt mikroregionu Litomyšlsko (grant 45 tis. Kč, rozpočet 75 tis. Kč)
  - zpracování koncepce incomingu v mikroregionu a návrh jednotlivých incomingových produktů
- společné komunální služby mikroregionu Litomyšlsko (grant 84 tis. Kč, rozpočet 140 tis. Kč)
  - zpracování studie proveditelnosti projektu společného nakládání s biologicky rozložitelným odpadem v mikroregionu

rok 2004

- souhrnný propagační materiál mikroregionu Litomyšlsko – Pobyty. Materiál byl vydán v nákladu 3 000 ks v jazykových mutacích AJ, NJ a obsahuje nabídku ucelených produktů cestovního ruchu se zaměřením na vícedenní pobyty v regionu.

rok 2005

- zpracování žádosti o podporu z Operačního programu Infrastruktura na projekt „Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem v mikroregionu Litomyšlsko“ (grant 53 tis. Kč, rozpočet 70 tis. Kč)
- zpracování projektové dokumentace a žádosti z programu SROP na projekt „Centrum sociálních služeb Chotovice“ (grant 135 tis. Kč, rozpočet 181 tis. Kč)

Program SAPARD

- V rámci 1. kola programu SAPARD (2002) byl podpořen mikroregionální projekt s názvem „Rozvoj podnikání, občanského života a cestovního ruchu v mikroregionu Litomyšlsko“ s konkrétním podprojektem „Rekonstrukce víceúčelového domu čp. 13 v Poříčí u Litomyšle. Investorem byla obec Poříčí, projekt získal podporu z programu SAPARD ve výši 4,5 mil. Kč.
- Za finančního přispění programu SAPARD vznikly v Proseči kancelářské prostory pro činnost Sdružení obcí Touloucovy Maštale, informační centrum, turistická ubytovna, kterou rovněž provozuje samo sdružení a v přízemí budovy i „podnikatelský inkubátor“ – nebytové prostory k pronájmu sloužící začínajícím podnikatelům za výhodných finančních podmínek.

Program SROP

- „Marketingové služby pro rozvoj cestovního ruchu mikroregionu Litomyšlsko“ tento projekt

doposud probíhá, v jeho rámci jsou vydávány propagační materiály a publikace, je zkvalitňován informační systém zámku Litomyšl, apod. (dotace 1 492,5 tis. Kč, rozpočet 2 158 152,- Kč).

- „Centrum sociálních služeb v Chotovicích“. Rekonstrukce objektu pro vybudování centra služeb, investor Farní Charita Nové Hradky (dotace EU 8 448 412 Kč, Pardubický kraj 400 tis. Kč, vlastní zdroje 773,5 tis. Kč).
- Rekonstrukce Zámeckého pivovaru v Litomyšli (dotace EU 28 213 452 Kč, kraj 3 761 794 Kč, město 7 230 tis. Kč). Předmětem projektu byla obnova Zámeckého pivovaru (součástí areálu UNESCO) a jeho využití jako kongresového centra a centra pro kulturní aktivity a potkávání mladých lidí z Evropy. Investor město Litomyšl.
- „Provozní objekt firmy Stavební sdružení Boštík s.r.o.“ (dotace EU 1 209 tis. Kč, kraj 449,1 tis. Kč, celkové náklady 4 189,6 tis. Kč. Rekonstrukce provozních objektů firmy. Investor Stavební sdružení Boštík s.r.o.
- Probíhá projekt Systém značení k turistickým cílům v mikroregionu Toulouvcovy Maštale, v jehož rámci budou všechny turistické cíle označeny směrovkami pro lepší orientaci turistů.

Operační program Infrastruktura

- „Nakládání s biologicky rozložitelným komunálním odpadem v mikroregionu Litomyšlsko“ (rozpočet: dotace EU 4 811,8 tis. Kč, SFŽP 641,6 tis. Kč, Pardubický kraj 500 tis. Kč, celkové náklady 6 415,7 tis. Kč). Předmětem projektu je nákup 27 kontejnerů pro 18 obcí mikroregionu, nákup svozového vozu a štěpkovače a vybudování zpevněné plochy pro kompostování. Investorem projektu je mikroregion Litomyšlsko.

INTERREG IIIA ČR–Polsko

- V rámci projektu INTERREG IIIA ČR–Polsko Sdružení obcí Toulouvcovy Maštale uspořádalo v loňském roce společný Česko-polský cyklistický závod jako projekt přeshraniční spolupráce na pomezí Čech, Moravy a Kladska. Polská část závodu se uskutečnila 23.7. v Klodzku za účasti českých cyklistů, v našem regionu proběhl závod s účastí polských závodníků 12.8.

Operační program Rozvoj lidských zdrojů

- V rámci podpory zaměstnanosti byl zrealizován projekt Vytváření nových pracovních míst v mikroregionu. Záměrem projektu bylo vytvoření 14 pracovních míst pro osoby dlouhodobě nezaměstnané a osoby ohrožené dlouhodobou nezaměstnaností.

• Shrnutí ex-post hodnocení předchozích strategických plánů MAS (pokud již existovaly)

MAS má vypracovaný strategický plán zvaný Záměr. Nicméně obsah Záměru a popis metod realizace, fungování MAS a naplňování cílů uvedených v Záměru nebylo dostačující k finanční podpoře. Členové MAS Litomyšlsko na svém zasedání podrobně prodiskutovali a zhodnotili Záměr jak po stránce obsahové, tak po způsobu jeho zpracování a rozhodli, že zpracují nový strategický plán (tzv. Strategický plán Leader), kde se více zaměří na rozvoj a vznik partnerství, na větší informovanost občanů, subjektů a cílových skupin v působnosti MAS a spolupráci s nimi. Pro lepší spolupráci s obyvateli byl navržen vznik pracovních skupin, které v území působnosti MAS zastupují dané cílové skupiny. Ke zpracování SPL byly samozřejmě využívány také informace, poznatky a zkušenosti uvedené v Záměru.

8.2. Spolupráce

Sdružení obcí Toulouvcovy Maštale zrealizovalo projekt přeshraniční spolupráce s Polskem spolufinancovaný z programu INTERREG IIIA Fond mikroprojektů v regionu Glacensis. Zkušenosti získané rozvojem tohoto partnerství jsou využívány k navázání dalších partnerství. Plánovanou aktivitou MAS je vznik a rozvoj dalších partnerství a to nejen regionálních a meziregionálních, ale i přeshraniční spolupráce.

• ***Příprava, realizace nebo účast v projektech spolupráce založených na principech LEADER***

Sdružení obcí Toulouvcovy Maštale zajišťuje pro MAS Litomyšlsko veškerou agendu, poradenství a manažerskou činnost. Z dotace POV uspořádalo výjezdni seminář za účelem navázání spolupráce s Místní akční skupinou Hustopečsko. Akci předcházelo telefonické jednání předsedů MAS a analýza daného území. Bohužel k setkání a následnému uzavření dohody o spolupráci nemohlo dojít z důvodu absence předsedy ze zmiňované MAS. Obsahem této dohody byla příprava realizace společných projektů spolupráce zaměřených na účast na tradičních akcích daného regionu, poskytování a výměna již získaných zkušeností, vzájemné poradenství, konzultace a propagace, které posílí místní aktivity a další prioritní efekty. Tyto snahy jsou v MAS Litomyšlsko vyvíjeny nadále.

Za účelem navázání spolupráce při rozvíjení své činnosti, tvorbě programových a strategických dokumentů, propagaci, výměně zkušeností z oblasti práce se záměry, projekty, jejich hodnocením a výběrem, jakož i z vedením administrativy, účetnictví, statistiky a jiných evidencí uzavřela MAS Litomyšlsko smlouvu o spolupráci s Místní akční skupinou Svitava.

• ***Soulad SPL a záměrů spolupráce.***

V současné době má MAS Litomyšlsko uzavřenou dohodu o spolupráci s Českým rozhlasem Pardubice. Předmětem této dohody je na jedné straně propagace činnosti MAS a realizace SPL v Českém rozhlasu, na straně druhé umístění loga Českého rozhlasu na propagační materiály, které MAS vydá a na jejich internetových stránkách.

Dále pak MAS Litomyšlsko uzavřela dohodu o spolupráci s ČSOP ZO (Český svaz ochránců přírody), kde předmětem spolupráce je především spolupráce v oblasti ochrany životního prostředí a osvěty.

Další dohodu o spolupráci uzavřela MAS Litomyšlsko s asociací ČEMBA. Předmětem spolupráce je především propagace singl treku jako efektivního způsobu využití veřejných prostředků při budování cyklistických stezek ve venkovském prostoru.

Dohodu o spolupráci uzavřela MAS Litomyšlsko také s firmou S & M CZ s.r.o. Předmětem spolupráce je především spolupráce v oblasti využívání obnovitelných zdrojů energie na území MAS a osvěty v tomto směru.

Záměrem Strategického plánu Leader místní akční skupiny Litomyšlsko je rozvoj partnerství a spolupráce v regionu. Nadále bude vytvářet partnerství a to nejen na místní úrovni. Předpokládá se, že zahájením realizace SPL, dobrou propagací a informovaností jednotlivých subjektů, zástupců skupin a občanů budou navázána nová partnerství.

Spolupráce s dalšími MAS

MAS Litomyšlsko aktivně vyvíjí a bude nadále aktivně vyvíjet spolupráci s ostatními MAS. V současné době je aktivně nastavena spolupráce s MAS Železnohorský region, MAS Holicko, MAS Moravskotřebovsko-Jevičsko, MAS Svitava, MAS Sdružení pro rozvoj Poličska. Spolupráce funguje na základě vzájemné výměny zkušeností, poznatků a poradenství. V průběhu roku 2010 došlo ke 2 přípravám projektů spolupráce, které bohužel nebyly podpořeny. Další projekt je navázán s MAS Železnohorský region, kde dochází v zájemné propagaci společenských aktivit. MAS bude aktivně dále vyvíjet tlak na spolupráci s ostatními MAS v regionu a bude udržovat kontakt pro případnou výměnu zkušeností a navazování dalších projektů spolupráce.

Spolupráce s NS MAS ČR a KS MAS PK

MAS Litomyšlsko bude aktivně spolupracovat a zúčastňovat se aktivit spojenými s uvedenými organizacemi. Zde je jediná možnost a příležitost, jak potvrdit správně nastavený systém, jak předat zkušenosti dalším organizacím, nové zkušenosti získat a jak vyjádřit potřebu případných změn.

Školení získávání nových zkušeností

Pracovníci MAS budou aktivně alespoň 1x v roce absolvovat školení z RO SZIF, kde získají nové poznatky a zkušenosti potřebné pro realizaci SPL.

9. Organizace a zdroje MAS

9.1. Organizační struktura a rozdělení odpovědností

• Struktura a organizace MAS ("organizační schéma MAS") - přehled vnitřního členění MAS, orgánů, komisí, pracovních skupin apod. včetně seznamu členů těchto orgánů, komisí, pracovních skupin apod. spolu s údajem, jaký subjekt zastupují.

Za účelem řízení a fungování činností MAS byly sestaveny orgány a byly přesně strukturovány jejich kompetence a odpovědnost. Jsou to: Ředitel, Správní rada, Členové společnosti, Dozorčí rada, Programový výbor a Výběrová komise. Dále má pak Společnost vypracované dokumenty, které určují jasná pravidla pro její fungování. Jsou to: Zakládací smlouva, Statut a struktura.

Statutárním orgánem MAS je **Ředitel**

Ředitel má odpovědnosti a pravomoci stanovené ve statutu společnosti. Ředitel vykonává svou funkci na základě mandátní smlouvy.

Dalším orgánem společnosti je **Správní rada**: Správní rada má 12 členů. Funkční období členů Správní rady je tříleté. Správní rada se schází dle potřeby, nejméně však jednou za čtyři měsíce. Správní rada je tvořena předsedou a dalšími členy. Předseda svolává a řídí jednání Správní rady, v jeho nepřítomnosti určí členové Správní rady předsedajícího jednání. Členy Správní rady jmenují a odvolávají členové společnosti. Jmenování a odvolání je platné, když jej odsouhlasila většina členů společnosti. Do kompetencí a odpovědnosti Správní rady patří:

dbát zachování účelu, pro který byla Společnost založena

- a) schvalovat změny Smlouvy v případech a způsobem uvedených v Zákoně
- b) schvalovat Statut a další organizační pravidla Společnosti a jejich změny a interní předpisy
- c) schvalovat změny Zakládací listiny
- d) schvalovat rozpočet a jeho změny a jmenovitě náklady na vlastní činnost (správu)
- e) schvalovat roční účetní závěrku a roční výroční zprávu
- f) podávat členům společnosti návrh na jmenování a odvolání jednotlivých členů Správní rady a Dozorčí rady a dalších komisí
- g) Jmenovat a odvolávat Ředitele společnosti
- h) volit členy Výběrové komise a Programového výboru
- i) schvalovat přijetí nového člena Společnosti
- j) vyjadřovat souhlas s odstoupením člena Společnosti

- k) jmenovat likvidátora při zrušení Společnosti a rozhodovat o určení obecně prospěšné společnosti, které bude nabídnut likvidační zůstatek
- l) rozhodovat o předmětu a rozsahu doplňkových činností Společnosti nad rámec vymezený ve Smlouvě
- m) rozhodovat o zrušení, sloučení nebo rozdělení Společnosti
- n) schvalovat SPL
- o) potvrzovat výběr projektů pro realizaci SPL
- p) rozhodovat o dalších otázkách, které do působnosti Správní rady svěřuje Smlouva, Statut nebo Zákon
- q) schvalovat výši členského příspěvku

Správní rada:

	jméno	zastupující subjekt	Veřejný/soukromý sektor
předseda	Ing. Martin Novák	Ing. Martin Novák	SS
člen	Jiří Bartoš	Obec Poříčí u Litomyšle	VS
člen	Luboš Šplíchal	Zemědělské družstvo Dolní Újezd	SS
člen	Lucie Oherová	Sdružení obcí Toulouvcovy Maštale	VS
člen	Bc. Petr Faltys	Stavební sdružení Boštík s.r.o.	SS
člen	Ing. Jan Pechanec	Zemědělské družstvo chovatelů a pěstitelů Litomyšl	SS
člen	Ing. Radek Boštík	Obec Horní Újezd	VS
člen	Daniel Kučera	Zámek Nové Hradky	SS
člen	Mgr. Vlasta Macková	Obec Sedliště	VS
člen	Mgr. Pavel Pešata	Toulec o.s.	SS
člen	Radomil Kašpar	Město Litomyšl	VS
člen	Jiří Storoženko	Obec Cerekvice nad Loučnou	VS

Podíl soukromého sektoru složení Správní rady v procentech činí **50%**.

Dalším orgánem působícím v MAS je **Dozorčí rada**.

Dozorčí rada je tvořena třemi členy a její funkční období je tříleté. Je tvořena předsedou, místopředsedou a členem. Dozorčí rada se schází dle potřeby, nejméně však jednou za čtyři měsíce. Členství v Dozorčí radě je neslučitelné s členstvím ve Správní radě. Dozorčí rada je **kontrolním orgánem** Společnosti. Do kompetencí a odpovědnosti Dozorčí rady patří:

- a) kontrolovat veškerou činnost Společnosti a jejich orgánů
- b) připomínkovat návrh rozpočtu Společnosti
- c) nahlížet do účetních knih a jiných dokladů Společnosti a kontrolovat tam obsažené údaje
- d) účastnit se jednání Správní rady a musí jim být uděleno slovo, pokud o ně požádají
- e) přezkoumává roční účetní závěrku a výroční zprávu Společnosti
- f) nejméně jedenkrát ročně podává zprávu Správní radě o výsledcích své kontrolní činnosti
- g) dohlíží na to, že Společnost vyvíjí činnost v souladu se zákony, Smlouvou nebo Statutem
- h) svolává mimořádné zasedání Správní rady, jestliže to vyžadují zájmy Společnosti
- i) v programech typu Leader plní některé úlohy v monitoringu dle pravidel vyhlášených Mze a

dle SPL

Dozorčí rada:

	Jméno	zastupující subjekt	Veřejný/soukromý sektor
předseda	Ing. Michal Kuře	ZD Růžový Palouček	SS
člen	Ing. Josef Abraham	Obec Cerekvice nad Loučnou	VS
člen	Marie Burešová	ZO ČSOP 44/03	SS

Podíl soukromého sektoru složení Dozorčí rady v procentech činí

Dalším orgánem působícím v MAS je **Výběrová komise**. Komise má 9 členů, přičemž musí být vždy většina členů ze soukromého sektoru. Tato podmínka je splněna, neboť nyní jsou 2 členové z veřejného sektoru a 7 členů z podnikatelského a soukromého sektoru. Výběrová komise je tvořena předsedkyní, která svolává a řídí jednání komise, místopředsedou a ostatními členy. Funkční období je tříleté. Komise zasedá podle plánu nebo dle pokynů Správní rady. Mezi pravomoci a odpovědnosti Výběrové komise patří:

- a) stanoví pravidla pro hodnocení a výběr projektů
- b) stanoví bodové ohodnocení hodnotících kritérií
- c) provádí výběr projektů podle výběrových kritérií
- d) sestavuje seznam projektů v pořadí podle bodové hodnoty
- e) vyznačuje projekty navržené ke schválení v rámci limitu a projekty náhradní
- f) plní další úkoly dle pravidel programu Leader, dle SPL a rozhodnutí Správní rady

Výběrová komise:

	Jméno	zastupující subjekt	Veřejný/soukromý sektor
předsedkyně	Ing. Martina Červinková	Rudolf Skřivan – hřebčín Suchá	SS
místopředseda	Ing. Jan Šilar	Farní charita Nové Hrady	SS
člen	Ing. Jan Andrlé	ZD Růžový Palouček, Morašice	SS
člen	Pavel Jílek	Stavební sdružení Boštík s.r.o.	SS
člen	Ing. Jaroslav Kysilka	Firma JaFis	SS
člen	František Mokrejš	Obec Horní Újezd	VS
člen	Andrea Štolbová	Obec Cerekvice nad Loučnou	VS
člen	Ing. Jaroslav Vaňous	ZD Sloupnice	SS
člen	Petr Kupka	ZD Sloupnice	SS

Podíl soukromého sektoru složení Výběrové komise v procentech činí **77,7%**

V MAS působí také **Programový výbor**. Programový výbor je tvořen čtyřmi členy, přičemž musí

být vždy většina členů ze soukromého sektoru. Tato podmínka je splněna, neboť nyní je 1 člen z veřejného sektoru a 3 členové ze soukromého sektoru. Funkční období Programového výboru je tříleté, mezi pravomoci a odpovědnosti patří zejména:

- a) zpracovává SPL
- b) schvaluje strategii MAS
- c) schvaluje žádost MAS
- d) schvaluje výběrová kritéria
- e) schvaluje výběr projektů provedený Výběrovou komisí
- f) plní další úkoly dle pravidel programu Leader, dle SPL a rozhodnutí Správní rady

Programový výbor:

	Jméno	zastupující subjekt	VS/SS
předseda	Ing. Milan Nádvořík	NADĚJE o.s.	SS
člen	Jan Řebíček DiS	TJ Sokol Proseč	SS
člen	PhDr. Milada Nádvoříková	–Město Litomyšl	VS
člen	Petra Pešatová	Touleč o.s.	SS

Podíl soukromého sektoru složení Programového výboru v procentech činí **75%**

• Orgán pro přípravu SPL a orgán pro dozor nad jeho realizací.

Orgánem, který zpracovává SPL je Programový výbor. Ten pak následně dohlíží nad jeho realizací. SPL schvaluje Správní rada.

• Úloha a odpovědnost jednotlivých subjektů při realizaci SPL a jednotlivých organizačních složek.

Výběrová komise je orgán, který stanovuje pravidla pro hodnocení a výběr projektů, stanovuje bodové ohodnocení hodnotících kritérií, provádí výběr projektů podle výběrových kritérií, sestavuje seznam projektů v pořadí podle bodové hodnoty, vyznačuje projekty navržené ke schválení v rámci limitu a projekty náhradní.

Programový výbor doporučuje projekty vybrané Výběrovou komisí k finanční podpoře, které následně předkládá ke schválení Správní radě.

Dále je zde Sekretariát místní akční skupiny, který je tvořen manažerem, administrativním pracovníkem a účetní. Mezi úkoly a odpovědnosti Sekretariátu patří koordinace při zpracovávání Strategického plánu Leader a kompletaci žádosti, vybírání a registrace žádostí od žadatelů, provádění kontrol přijatelnosti, vypracovávání zpráv o administrativních kontrolách a kontrolách přijatelnosti a jejich předávání Programovému výboru, poskytování informací a potřebné pomoci žadatelům, spolupráce se zástupci SZIF, předávání seznamu vybraných a náhradních projektů na SZIF, vedení evidence o projektech a dodržování předepsané archivace. Příprava a realizace dalších projektů, kterými bude naplňováno SPL, které jsou nad rámec Opatření IV.1.2.

• Způsob sestavení výběrové komise a důvody výběru členů.

Správní rada navrhla členy do Výběrové komise. O schválení navržených členů bylo rozhodnuto veřejným hlasováním. Správní rada (přítomno 5 jejích členů) jednomyslně zvolila členy Výběrové

komise MAS. Jejich výběr byl proveden na základě návrhu těchto osob ze strany zakladatelů, členů Správní a Dozorčí rady, obcí a města ležících v působnosti Společnosti, podnikatelů a neziskových organizací majících v působnosti Společnosti sídlo nebo v tomto území činné. Struktura Výběrové komise byla volena dle kritérií přijatelnosti MAS.

• ***Existence jiných komisí či pracovních skupin, jejich zaměření a pravomoci.***

V MAS Litomyšlsko působí kromě orgánů zmíněných v první odrážce bodu 9.1. také pracovní skupiny, které se zaměřují na cílové skupiny, jejich potřeby, problémy, diskutují s nimi, snaží se identifikovat problémy a společně nalézt způsob jejich řešení, navrhují tyto způsoby na zasedáních, kde tyto skupiny zároveň zastupují.

Jedná se o pracovní skupinu, která se zaměřuje na problematiku žen, tvoří ji paní Ing. Martina Červinková, paní Milada Drahošová a paní Lucie Oherová. Problémy žen jsou jim velmi blízké, přicházejí do kontaktu s ostatními ženami, kdy většinou formou přátelského rozhovoru se snaží identifikovat problémy a společně nalézt způsob jejich řešení. Tato cílová skupina bydlí z velké většiny v malých obcích se špatnou dopravní obsluhností, nedostatečným nebo nevyhovujícím zázemím pro společenské a kulturní vyžití, sociálními aktivitami, jako jsou například mateřská centra, služby, za kterými je nutné dojíždět do vzdálených měst. Tyto problémy byly promítnuty do Fichí a cílů tak, aby napomohly jejich řešení.

Další pracovní skupinu tvoří paní Mgr. Vlasta Macková, pan Jan Stoklasa a pan Ing. Jan Havran, kteří se zaměřují na problémy mladých lidí ve venkovských oblastech. Při analýze cílové skupin byly tyto problémy zjišťovány, byly zaneseny do Fichí a cílů a zároveň navrhovány způsoby jejich řešení. Jedním z problémů mladých lidí jsou nedostatečné nebo nevyhovující prostory pro veřejně prospěšné aktivity jako jsou klubovny, posilovny, tělocvičny, sportoviště, dalším problémem je i nedostatek zajímavých pracovních příležitostí, špatná dopravní obsluhnost, která způsobuje odchod mladých lidí do větších měst za prací.

Třetí pracovní skupinou působící v MAS je skupina zabývající se problematikou zemědělců. Jejimi členy jsou: Pan Jan Dostál, Mgr. Jan Janeček, Ing. Oldřich Vašina, Ing Václav Klejch, Ing. Jaroslav Vaňous a Petr Kupka. Při analýze této cílové skupiny byly zjišťovány problémy zemědělců, byly promítnuty do Fichí a cílů, aby napomohly s jejich řešením.

V roce 2011 vznikla nová pracovní skupina, která byla vytvořena za účelem realizace k projektu „Nejlepší venkovská školka v regionu MAS Litomyšlsko“. Členky jsou ženy, které mají zkušenosti s dětmi, jejich vedením a aktivně se zapojují do organizace a vytváření konceptu a samotné realizace celého projektu.

Nově vzniklé pracovní skupiny v roce 2012:

Pracovní skupina PROJEKTY - počet členů: 6

Cílem této pracovní skupiny je vznášet návrhy na přípravu a realizaci projektů nad rámec výzev MAS Litomyšlsko, diskuze o projektech a případná pomoc s organizací.

Pracovní skupina INTEGROVANÁ STRATEGIE ROZVOJE ÚZEMÍ – počet členů 11

Pracovní skupina má za úkol pomoci při tvorbě ISRÚ, při získávání záměrů, podkladů a následného zpracování.

Obě pracovní skupiny budou mít dlouhodobý charakter. Z dosavadních zkušeností je nutné vytvářet pracovní skupiny a společně vytvářet cíle a strategie. Cílem je zapojit do dění MAS veřejnost a společně sestavit projekty, které budou přínosem a smyslem pro region.

• ***Způsob delegování zástupců skupin do orgánů místní akční skupiny (volby, jmenování, prostý zájem).***

Při vzniku MAS Litomyšlsko a při ustanovování jejich jednotlivých orgánů byli osloveni takoví zástupci jednotlivých zájmových skupin, kteří jsou nejen kvalifikovaní v daném oboru, ale jsou i

přirozenými autoritami v rámci dotčených skupin, nebo alespoň komunikativní a s dobrým přehledem. Jakkoliv je tento způsob neformální, považujeme ho za velmi vhodný. V důsledku jsou do činnosti MAS přenášeny podněty a informace (pochopitelně i v opačném směru) od naprosté většiny aktivních příslušníků jednotlivých zájmových skupin.

Zástupci skupin jsou do orgánů místní akční skupiny delegováni na základě návrhu ze strany zakladatelů a členů obcí a města ležících v působnosti Společnosti, podnikatelů a neziskových organizací majících v působnosti Společnosti sídlo nebo v tomto území činné.

• ***Existuje-li, rotace členů kolektivních orgánů místní akční skupiny.***

Správní rada: Funkční období členů Správní rady je tříleté. Dozorčí rada: Funkční období členů Dozorčí rady je tříleté. Funkci člena Dozorčí rady nelze zastávat déle než dvě po sobě jdoucí funkční období. Po šestiletém členství v Dozorčí radě může být stejná osoba opět jejím členem nejdříve po uplynutí jednoho roku.

Po prvním jmenování členů Dozorčí rady se losem určí jména jedné třetiny členů, jejichž funkční období skončí po roce, a jedné třetiny členů, jejichž funkční období skončí po dvou letech.

Programový výbor a Výběrová komise: Funkční období členů Komise a Výboru je tříleté. Funkci člena nelze zastávat déle než dvě po sobě jdoucí funkční období. Po šestiletém členství může být stejná osoba opět jejím členem nejdříve po uplynutí jednoho roku.

Po první volbě členů se losem určí jména jedné třetiny členů, jejichž funkční období skončí po roce, a jedné třetiny členů, jejichž funkční období skončí po dvou.

• ***Osoba/osoby, která/é bude/budou řídit realizaci SPL a popis její/jejich role a pravomocí v MAS***

Realizaci SPL bude koordinovat ředitel MAS. Bude úzce spolupracovat s Manažerem MAS a Programovým výborem, který na realizaci SPL bude dohlížet. Manažer bude vybírat a registrovat žádosti od žadatelů, provádět kontroly přijatelnosti, vypracovávat zprávy o administrativních kontrolách a kontrolách přijatelnosti a bude je předávat Programovému výboru, bude poskytovat informace a potřebnou pomoc žadatelům, spolupracovat se zástupci SZIF, předávat seznam vybraných a náhradních projektů na SZIF, povede evidenci o projektech a bude dodržovat předepsanou archivaci. Dále bude dohlížet a zajišťovat dodržování podmínek stanovených programem, monitorování realizovaných projektů, kontroly, dodržování monitorovacích indikátorů, koordinovat žadatele a poskytovat poradenství při zpracovávání monitorovacích a závěrečných zpráv. Administrativní pracovník bude zajišťovat propagaci realizovaných projektů, jejich přípravu, propagaci samotné MAS a její činnosti, bude dodržovat pravidla propagace, bude zajišťovat administrativní práce související s činností MAS a realizací SPL.

Dále se na realizaci SPL bude podílet Výběrová komise, která stanovuje pravidla pro hodnocení a výběr projektů, stanovuje bodové ohodnocení hodnotících kritérií, provádí výběr projektů podle výběrových kritérií, sestavuje seznam projektů v pořadí podle bodové hodnoty, vyznačuje projekty navržené ke schválení v rámci limitu a projekty náhradní.

Programový výbor doporučuje projekty vybrané Výběrovou komisí k finanční podpoře, které následně předkládá ke schválení Správní radě.

Účetnictví veškeré činnosti MAS povede účetní v souladu s předpisy ČR. MAS má zřízen svůj vlastní účet, kde probíhají veškeré platby související s činností MAS a následně pak s realizací SPL.

Účetnictví MAS zajišťuje firma Firma Fejfar & spol. s r. o.

Schvalovací procesy, které dle zákona platných v ČR nevyžadují fyzickou účast statutárních orgánů, lze provádět elektronickou poštou.

Pracovník MAS je povinen všechny došlé odpovědi na e-mail archivovat dle Pravidel pro Opatření IV.1.1. a zákonů ČR.

9.2. Zdroje MAS pro činnosti spojené s realizací SPL

Lidské zdroje MAS

• **zaměstnanci MAS (manažer, administrativní síla apod.) a jejich úloha a odbornost (např. vzdělání, certifikát, praxe),**

Sekretariát místní akční skupiny tvoří manažer, administrativní pracovník a účetní. Manažerem MAS je pan Mgr. Milan Zanina a slečna Ivona Opletalová účetní je paní Monika Vášková.

Sekretariát plní především tyto úkoly:

- koordinuje zpracování Strategického plánu Leader a kompletaci žádosti, zajišťuje její předání na SZIF
- vybírání a registruje žádosti od žadatelů
- provádí jejich administrativní kontrolu a kontrolu přijatelnosti
- vypracovává zprávu o administrativní kontrole a kontrole přijatelnosti a předává ji Programovému výboru
- poskytuje informace žadatelům, poskytuje jim potřebnou pomoc, spolupracuje se zástupci SZIF
- po výběru a hodnocení projektů předá seznam vybraných a náhradních projektů na SZIF
- vede evidenci o projektech a provádí veškerou předepsanou archivaci
- rozvíjí činnost MAS a koordinuje budoucí aktivity na základě potřeb v regionu

MAS Litomyšlsko má uzavřenou smlouvu se Sdružením obcí Touloucovy Maštale, které zajišťuje pro MAS poradenství Personálně činnost manažera MAS Litomyšlsko zajišťuje pan Mgr. Milan Zanina bytem Proseč a Ivona Opletalová, bytem Budislav

• **účetní a jeho/její odbornost (např. vzdělání, certifikát, praxe)**

Účetní služby MAS Litomyšlsko zajišťuje firma Fejfar □ spol. s r. o., IČO: 25271369, DIČ: CZ25271369, která byla založena v roce 1997.

Nabízí komplexní služby v oblasti vedení účetnictví a daňové evidence, daňová přiznání, účetní – ekonomické poradenství, kompletní mzdovou agendu. Specializuje se na malé firmy a drobné podnikatele + neziskové organizace. Personálně tuto službu zajišťuje paní Monika Vášková (diplomovaná specialista v oboru daňového poradenství) – Vyšší odborná škola STING – Brno.

Praxe - účetnictví: 7 let

• **odbornost členů/partnerů MAS**

Jméno	Nejvyšší ukončené vzdělání	Odbornost	Jazykové znalosti
Ing. Martin Novák	ČVÚT v Praze, fakulta stavební	Oblast rozvoje regionu	AJ, NJ pasivně, RJ aktivně
Mgr. Milan Zanina	VŠ	Oblast poradenství v oblasti dotací	AJ, NJ aktivně
Jaromír Gregor	SŠ	Kulturní oblast	RJ
Jan Sígl	SPŠE	Oblast kulturní a ekonomická	RJ
Ing. Jan Pechanec	VŠ	Oblast zemědělství	AJ
	SŠ	Oblast rozvoje regionu	-

Michal Kortyš			
Mgr. Vlasta Macková	VŠ	Práce s mládeží - pedagog	AJ, NJ, RJ
Jiří Bartoš	Střední zemědělsko technická škola	Oblast technická, výpočetní technika	
Milada Drahošová	Základní vzdělání	Problematika žen	RJ
Jaroslav Kysilka	SŠ		
František Mokrejš	SŠ – opravář zemědělských strojů	Kulturní oblast	RJ
Jiří Storoženko	SŠ stavební vodohospodářská	projektant	NJ
Bc. Petr Faltys	VŠ fakulta stavební	Projektant	AJ, NJ pasivně
Ing. Michal Kuře	SZeŠ	Mechanizace zemědělství	ČJ
Ing. Josef Abraham	VŠ strojní	metrolog	AJ pasivně
Ing. Oldřich Vašina	VŠ	zemědělec	AJ, NJ
Ing. Václav Klejch	VŠ zemědělská	zemědělec	AJ, NJ pasivně
Blanka Vopařilová		Oblast sociální	
Marie Burešová	SŠ	Problematika žen	AJ, FR pasivně
Pavel Boštík	Střední odborné	Ekonomická, stavební firma	RJ
Rudolf Skřivan	SŠ	Soukromý zemědělec	RJ
Miloš Macek	SOU – opravář zemědělských strojů	Soukromý zemědělec	-
Ing. Martina Červinková	ČZU Praha, agronomická fakulta	Ochrana přírody a krajiny, ekologie – prevence a osvěta, zahradní architektura	AJ, NJ, RJ pasivně -
Jan Řebíček DiS-	VOŠ	Ekonomická oblast – cestovní ruch	AJ, NJ, FR pasivně
Ing. Milan Nádvorník	VŠ	Oblast sociální, ekonom	
Luboš Šplíchal	SOU – stavební Pardubice	Oblast stavitelství	RJ pasivně
Ing. Jaroslav Vaňous	VŠ vzdělání	Ekolog	AJ plynně

Petr Kupka	Vyšší odborné vzdělání	Daňový kontrolor	AJ
Jan Stoklasa	Střední ekonomická škola	Práce s mládeží	AJ, NJ, RJ
Petr Macek	SOU	Oblast sociální	-
Jiří Bartoš	SŠ	Technik	-
Ing. Vladimír Kvapil	VŠ	Zemědělec - ekonom	NJ, AJ
Petra Pešatová	SŠ	Oblast sociální a školství	AJ,
Mgr. Pavel Pešata	SŠ	Oblast sociální a školství	
PhDr. Mgr. Milada Nádvořníková	VS	Oblast sociální, školství a kultura	AJ
Ing. Radek Boštík	VS		
Radomil Kašpar			
Lucie Oherová	VS	Oblast cestovního ruchu	AJ
Daniel Kučera	SS	Oblast kulturní	AJ

• **system vzdělávání členů/partnerů MAS**

Cílem MAS je vytvořit akční a životaschopné uskupení, které dobře zná potřeby svého okolí a zná způsoby, jak tyto potřeby uspokojit, je pro dané území a pro potencionální žadatele dobrým poradcem a informátorem. Takovou činnost mohou zastávat pouze osoby mající přehled o dané problematice. Proto jsou na pozicích zaměstnanců MAS a ve struktuře MAS osoby vzdělané v této oblasti, mají přehled a zkušenosti s přípravou projektů, jejich realizací a monitoringem, znají možnosti čerpání finančních prostředků z různých zdrojů. Mezi tyto osoby patří například manažer a administrativní pracovník, jejichž schopnosti a praxe jsou uvedeny kapitole 9.2. první odrážka, dále pak je to předseda Správní rady, který se zúčastnil mimo jiné níže uvedených seminářů, získané informace a zkušenosti předává členům MAS.

- Setkání MAS ve Skuhrově nad Bělou. Jednalo se o setkání MAS ČR, Polska, Slovenska a Maďarska nazvané „Společnou cestou k rozvoji venkova“. Vystoupili zde hosté z Mze, byly zde poskytnuty informace o spolupráci a proběhla exkurze po úspěšně realizovaných projektech.
- Seminář „Revitalizace bývalých zemědělských staveb a jejich podnikatelské využití“
- Zavádění technologií nezátěžující životní prostředí jako jedna z podmínek pro čerpání dotací ze strukturálních fondů v letech 2007 – 2013“

Jedná se o systém vzdělávání jednak uvnitř MAS, kdy tyto již proškolené a vzdělané osoby poskytují potřebné informace a poradenství potencionálním žadatelům formou pohovorů nebo organizováním seminářů na problematice téma.

Dále pak je to „vnější“ vzdělávání – jedná se o další vzdělávání zaměstnanců MAS a osob poskytujících poradenství a jejich účast na seminářích a kurzech pořádaných akreditovanou školící agenturou.

• **schopnost komunikace v cizích jazycích a v kterých**

Schopnost komunikace v cizích jazycích zaměstnanců MAS je následující: Manažer MAS komunikuje plynule anglicky a německy. Účetní komunikuje německy, ostatní členové MAS mají znalosti angličtiny, němčiny nebo ruštiny na komunikativní úrovni.

Technické prostředky

- **provozní podmínky (budovy, kanceláře, dopravní prostředky apod.)**

MAS Litomyšlsko má k dispozici kancelář v budově Toulavec v obci Proseč, která ji byla pronajata od Sdružení obcí Toulavcovy Maštale. Tato kancelář slouží manažerovi a administrativnímu pracovníkovi k výkonu své práce a je vybavena základním kancelářským nábytkem. Pro větší setkání je využívána zasedací místnost, která sousedí s touto kanceláří. Z důvodu různých jednání či setkání, kontrol, monitoringu, školení, poradenství, vzniku nových partnerství, atd. je nutné podnikat pracovní cesty a to zejména po území MAS Litomyšlsko. K těmto účelům jsou využívány vlastní osobní vozidla zaměstnanců MAS, kdy na základě cestovních příkazů jim jsou náklady propláceny.

- **technické vybavení**

Technické vybavení jako je tiskárna, skener, kopírka, dataprojektor, digitální fotoaparát a další má MAS k dispozici své vlastní.

- **počítačové a programové vybavení**

Stav počítačového a programového vybavení je podobný jako u technického vybavení. Do současné doby je k zajištění provozu MAS používán počítač se SW, který je majetkem MAS Litomyšlsko.

- **způsoby a možnosti informování členů MAS a obyvatelstva.**

Do současné doby byly jak členové, tak obyvatelstvo informováni zejména formou otevřených setkání, pomocí elektronické pošty, internetových stránek, kde jsou také umístěny veškeré informace, setkání i dokumenty, prostřednictvím místního tisku a informačního letáku, umístěním těchto informací ve veřejných vývěskách, prostřednictvím činnosti pracovních skupin.

K dispozici jsou také telefonické konzultace či osobní schůzky.

Finanční prostředky MAS

- **zajištění předfinancování činnosti MAS při realizaci SPL**

- **jiné finanční zdroje (kromě osy IV PRV).**

Místní akční skupina Litomyšlsko obdržela v roce 2007 dotaci 200 000 Kč z pardubického kraje na rozvoj komunitní spolupráce a poradenství, dále obdržela dotaci ve výši 193 000 Kč na rok 2008 z Programu obnovy venkova. Získané finanční prostředky budou použity na technické, počítačové a programové vybavení kanceláře, dále pak jsou využívány na vedení veškeré agendy, poradenství a manažerskou činnost MAS Litomyšlsko. Další možnosti financování mohou být finanční prostředky získané z jiných než jen z evropských fondů, jsou to prostředky ze státních či krajských zdrojů a nadací. Tyto finanční zdroje je třeba neustále vyhledávat a neustále formou fundraisingu hledat a získávat další, neboť prostředky z evropských fondů nebudou v budoucnu tak objemné jako v tomto období. –

- **členské příspěvky**

MAS Litomyšlsko financuje svoje aktivity z členských příspěvků, které povinně na základě interní směrnice platí Členové společnosti.

10. Administrativní postupy

10.1. Registrace projektů

• *propagace SPL v území MAS*

Realizace Strategické plánu Leader bude propagována na internetových stránkách MAS Litomyšlsko, budou zde umístěny informace o připravovaných, realizovaných a již zrealizovaných projektech včetně fotodokumentace a pochopitelně všechny informace týkající se činnosti MAS (dokumenty, výzvy,...). Informace o realizaci SPL budou pravidelně aktualizovány. Dále bude na internetových stránkách obcí a města v území působnosti MAS umístěn odkaz na internetové stránky MAS Litomyšlsko. Aktuální informace budou také umísťovány v místním tisku, ve veřejných vývěskách obcí a města v působnosti MAS a na propagačních materiálech.

• *postup a časový plán při vyhlášení příjmu Žadostí*

MAS vyhláší příjem žádostí o dotaci z PRV minimálně jedenkrát za rok. Vyhlášení příjmu žádostí probíhá formou veřejné výzvy. Před vyhlášením odešle MAS stanovenou formou výzvu ke schválení na CP SZIF, oddělení metodiky osy IV. PRV. Výzvu schvaluje Správní rada. Výzvu tvoří dvě části. První část je tisková zpráva o vyhlášení výzvy k předkládání projektů. Tato část má podobu jednostránkového textu, který je zveřejněn všemi dostupnými prostředky (elektronická pošta, internetové stránky, veřejné vývěsky). Doba od vyhlášení výzvy k termínu uzávěrky pro předkládání projektů je minimálně 30 dnů. Druhá část výzvy je tvořena podrobnějším materiálem nazvaným Pokyny pro žadatele, kde žadatel najde povinné osnovy pro zpracování projektu, seznam způsobilých a nezpůsobilých výdajů, seznam povinných a nepovinných příloh, kritéria hodnocení přijatelnosti, bodovací tabulky a další důležité informace související se zpracováním projektů. Pokyny pro žadatele jsou k dispozici na internetových stránkách MAS Litomyšlsko. Žadatelé mohou využít osobní konzultace na kanceláři MAS Litomyšlsko.

• *jak budou informováni koneční příjemci o možnosti předkládání projektů v rámci dané SPL*

Informace o možnosti předkládání projektů budou umístěny ve veřejných vývěskách obcí a města, na internetových stránkách MAS Litomyšlsko a na internetových stránkách obcí a města na území MAS, elektronickou poštou všem subjektům a organizacím z databáze firem na území MAS.

• *zda bude docházet ke školení samotných potencionálních předkladatelů projektů a pokud ano, tak jakým způsobem*

Potencionální žadatelé mají možnost využít poradenství, pohovorů se zaměstnanci MAS. Tyto osoby jsou vzdělané v této oblasti, mají přehled a zkušenosti s přípravou projektů, s jejich realizací a monitoringem, znají možnosti čerpání finančních prostředků z různých zdrojů. Informace o možnosti využití tohoto poradenství a kontakty na příslušné osoby jsou umístěny na internetových stránkách MAS Litomyšlsko. Tyto proškolené a vzdělané osoby budou poskytovat potřebné informace a poradenství všem potencionálním žadatelům formou pohovorů. V případě většího zájmu žadatelů zorganizují semináře na problematice téma, aby objasnili co nejefektivněji dané problémy žadatelům.

• *administrativní postupy příjmu a registrace projektů*

Žádost o dotaci v elektronické podobě na CD, včetně povinných a nepovinných příloh je nutné předložit do stanoveného data a hodiny na sekretariát místní akční skupiny. Předložení celého kompletu musí žadatel učinit osobně nebo prostřednictvím pověřené osoby. MAS provede do stanoveného termínu administrativní kontrolu, bodové hodnocení přijatých žádostí a projekty, které byly vybrány Výběrovou komisí MAS, administrativně připraví k příjmu žádostí o dotaci na RO

SZIF.

Manažer MAS předloží žádosti o dotaci, které vybrala výběrová komise,, příslušnému RO SZIF, které je zaregistruje. Tím se stanoví datum pro uznatelnost přijatelných nákladů.

• ***administrativní kontrola projektů***

Po zaregistrování všech žádostí konečných žadatelů na MAS provede manažer s administrativním pracovníkem administrativní kontrolu povinných a nepovinných příloh a posoudí, zda je žádost o finanční podporu v souladu s Programem, se Strategickým plánem Leader MAS Litomyšlsko. Administrativní kontrolu provede nezávisle na MAS také regionální odbor SZIF. Zjistí-li SZIF či MAS při administrativní kontrole, že je žádost včetně příloh neúplná, nebo obsahuje zjevně chybné administrativní údaje, oznámí tuto skutečnost žadateli nejpozději do 28 kalendářních dnů ode dne jejího zaregistrování a vyzve ho k jejich odstranění. Neučiní-li tak žadatel do 14 kalendářních dnů ode dne odeslání výzvy k doplnění, bude žádost z důvodu neúplnosti vyřazena.

Po provedení administrativní kontroly a kontroly přijatelnosti je MAS povinna informovat písemně konečného žadatele o výsledku kontroly do 5 pracovních dnů od ukončení kontroly.

Každý žadatel, jehož projekt byl vyřazen na základě administrativní kontroly nebo kontroly přijatelnosti MAS, má právo do 7 pracovních dnů ode dne následujícího po odeslání doporučené zásilky od MAS podat žádost o přezkoumání postupu MAS na danou MAS.

• ***způsob zajištění osob, které se budou podílet na příjmu, administrativní kontrole a registraci projektů***

Příjem projektů, jejich odeslání na RO SZIF k registraci a následné administrativní kontrole a provedení administrativní kontroly na MAS provede manažer MAS s administrativním pracovníkem.

10.2. Způsob výběru projektů

• ***postupy hodnocení přijatelnosti v návaznosti na kritéria přijatelnosti***

Maximálně do 7 pracovních dnů od ukončení příjmu opravených či doplněných žádostí posoudí manažerka s administrativním pracovníkem, zda zaregistrované projekty splňují kritéria přijatelnosti místní akční skupiny, která jsou obsažena v opatřeních a přijatelnosti z hlediska Programu Sekretariát MAS obdrží Hodnotící zprávu o kontrole přijatelnosti projektů vypracovanou SZIF. Projekt je přijatelný pro další administraci pouze v případě, že hodnocení přijatelnosti MAS a SZIF jsou kladná. Místní akční skupina vyřadí projekty, jejichž celková přijatelnost je záporná. Manažer MAS informuje písemně žadatele, jejichž žádost byla v rámci kritérií přijatelnosti nevyhovující, kde uvede důvody, proč byla žádost shledána nepřijatelnou. Toto sdělení odešle doporučeným dopisem s doručenkou nejpozději do 5 pracovních dnů od ukončení příjmu opravených či doplněných žádostí. Zamítnutí žádosti projektu z důvodu nesplnění kritérií přijatelnosti je konečné, nelze se proti němu odvolat

• ***způsob bodování v návaznosti na preferenční kritéria***

Hodnocení projektů Výběrovou komisí MAS bude probíhat na dvou zasedáních. Na prvním zasedání rozdělí předsedkyně Výběrové komise hodnotitele tak, aby žádný z hodnotitelů nebyl zainteresován v hodnoceném projektu, aby obsah hodnocených projektů (dané opatření) bylo hodnotitelům svou odborností srozumitelné a blízké jejich zaměření, aby žádosti, které svým zaměřením spadají do určitého opatření byly hodnoceny na principu 4 očí, tzn. dvěma hodnotiteli.

Projekty jsou rozděleny losem. Na prvním zasedání komise posoudí žádosti na základě odevzdaných písemných podkladů (žádost, přílohy). Druhé zasedání bude probíhat formou veřejného slyšení žadatelů před Výběrovou komisí a před zájemci z řad veřejnosti. Každý žadatel dostane prostor maximálně 10 minut k představení svého projektu, poté bude následovat rovněž maximálně 10 minutový úsek, kdy žadatel bude odpovídat na předem připravené dotazy hodnotitelů. Dotazy i odpovědi musí být zapisovány do protokolů. Z důvodu přesného zapsání budou odpovědi nahrávány diktafonem. Hodnotitelé na základě tohoto slyšení upřesní bodové hodnocení v jednotlivých bodovacích kritériích. Každý hodnotitel ke každému projektu, který hodnotil, spočítá výsledný součet bodů, podepíše protokol a předá jej předsedkyni Výběrové komise. Ta společně s manažerem MAS a s administrativním pracovníkem překontrolují výsledné součty, zapíše je do připraveného protokolu a dopočítají průměrnou výslednou bodovou hodnotu pro každý hodnocený projekt. Na základě těchto hodnot potom projekty seřadí v pořadí od nejlépe hodnocených k nejhůře hodnocenému. Tímto okamžikem bude ukončeno druhé zasedání Výběrové komise. Toto zasedání musí být ukončeno nejpozději do 10 pracovních dnů od zahájení 1. zasedání.

• *postupy při výběru projektů*

Podle bodového hodnocení bude určeno sestupné pořadí jednotlivých projektů a v závislosti na finanční alokaci budou vybrány projekty k další administrativní kontrole na RO SZIF. Pořadí a vybrané projekty schvaluje Programový výbor a Správní rada. Následně MAS předá vybrané Žádosti o dotaci k zaregistrování a kontrole na RO SZIF. Ke každé Žádosti o dotaci předkládané na RO SZIF doloží MAS kontrolní list povinných a nepovinných příloh, hodnocení přijatelnosti a bodové hodnocení Výběrové komise a prezenční listiny. Rozhodování se bude řídit zásadami:

- respektovat pořadí, v jakém byly projekty seřazeny dle bodového hodnocení
- respektovat alokace na jednotlivou výzvu a opatření, tato alokace nesmí být překročena, ale nemusí být dočerpána
- finanční prostředky, které nebyly vyčerpány z jednotlivých opatření, je možné přesunout v rámci jedné výzvy do jiných opatření, která jsou v dané výzvě vyhlášena. Schvaluje Správní rada.

• *způsob zajištění osob, které se budou podílet na hodnocení a výběru projektů*

Před samotným zahájením hodnocení zajistí manažer MAS s administrativním pracovníkem prostory a občerstvení pro hodnotitelský sbor. Dále pak zajistí potřebnou techniku a formuláře a „předrozdělí“ projekty do tematických skupin dle zaměření. Hodnocení projektů bude zajišťovat hodnotitelský sbor, jehož členy jmenuje předsedkyně Výběrové komise. O jmenování hodnotitelů a termínu hodnocení bude informován RO SZIF. Předsedkyně Výběrové komise rozdělí hodnotitele tak, aby žádný z hodnotitelů nebyl zainteresován v hodnoceném projektu, aby obsah hodnocených projektů (dané opatření) bylo hodnotitelům svou odborností srozumitelné a blízké jejich zaměření, aby žádosti, které svým zaměřením spadají do určitého opatření byly hodnoceny na principu 4 očí, tzn. dvěma hodnotiteli. Dále pak do skupin dle členů MAS – VS/SS/NS. Členové hodnotitelského sboru podepíší před hodnocením čestné prohlášení o nepodjatosti k hodnocenému projektu a v případě střetu zájmu budou vyloučeni, nahrazeni nebo přeřazeni do jiné skupiny. Každý hodnotitel bude odměněn fixní částkou 1000,- Kč za každý hodnocený projekt, případně částka bude upravena v závislosti na počtu podaných žádostí o dotaci – odsouhlasuje správní rada.

V případě, že hodnocení obou hodnotitelů bude diametrálně rozdílné (hodnocení jednotlivých výsledků se liší o více jak 30 bodů), bude projekt dodatečně hodnocen kolizním hodnotitelem. Do dalšího hodnocení projektu se započítávají dva nejlepší výsledky hodnocení. **–započítává se průměr hodnocení kolizního hodnotitele + výsledek hodnotitele, který je bodovému hodnocení kolizního hodnotitele nejbližší.**

• *opravné postupy*

Konečný žadatel, jehož projekt byl vyřazen na základě administrativní kontroly nebo kontroly přijatelnosti MAS, má možnost do 7 pracovních dnů ode dne následujícího po odeslání doporučené zásilky od MAS podat žádost o přezkoumání postupu MAS na danou MAS. V případě, že nedojde na jednání po podání žádosti o přezkoumání postupu MAS ke shodnému závěru MAS a konečného žadatele, má konečný žadatel právo podat žádost o přezkoumání postupu MAS na RO SZIF a pokud tak učiní, má zároveň povinnost dát tuto skutečnost MAS na vědomí. MAS musí umožnit konečnému žadateli předložit žádost o přezkoumání postupu MAS na RO SZIF nejpozději v termínu, kdy MAS předkládá vybrané/nevýbrané projekty k zaregistrování. Po doručení žádosti o přezkoumání postupu MAS na RO SZIF bude provedeno jeho přezkoumání a v případě, že byl projekt v rámci výzvy vyloučen neoprávněně, bude MAS písemně vyzvána k nápravě.

• registrace projektů na RO SZIF

Po výběru projektů předá MAS projekty uvedené na Seznamu vybraných žádostí na příslušný RO SZIF v termínu kola výzvy PRV uvedeném v žádosti o schválení dané výzvy. Spolu s žádostmi předkládá MAS seznam vybraných/nevýbraných Žádostí Výběrovou komisí MAS, prezenční listinu a zápis z jednání Výběrové komise a na společném CD vybrané Žádosti o dotaci v pdf formátu. Ke každé žádosti dokládá pracovník MAS povinné přílohy stanované Fichí + bodové hodnocení Výběrové komise MAS za každý projekt s uvedením počtů bodů za jednotlivá preferenční kritéria uvedená v příslušné Fichí, jmen hodnotitelů a podepsané předsedou Výběrové komise nebo statutárním zástupcem MAS.

• doplnění dokumentace na RO SZIF

RO SZIF provede ověření administrativní kontroly Žádosti o dotaci, která byla provedena MAS. V případě nedostatků vyhotoví do 35 kalendářních dnů od zaregistrování Žádosti o dotaci výzvu na MAS k tomu, aby konečný žadatel provedl odstranění uvedených konkrétních závad. Závady v dokumentaci zpracovávané MAS musí být odstraněny do 14 kalendářních dnů ode dne následujícího po dni odeslání výzvy na MAS. Po včasném doplnění opravené dokumentace žadatelem MAS předá bezchybnou dokumentaci na RO SZIF, a to do 14 kalendářních dnů ode dne následujícího po dni odeslání Žádosti o doplnění neúplné dokumentace.

10.3. Realizační část

• administrace v průběhu realizace projektů

Administraci v průběhu realizace projektů bude zajišťovat Sekretariát MAS. Sekretariát MAS bude předávat veškerou potřebnou dokumentaci ze SZIF konečnému žadateli a naopak. V průběhu realizace jednotlivých projektů bude Sekretariát MAS konzultovat s konečnými žadateli případné dotazy a problémy a bude napomáhat s jejich objasněním a odstraněním. V případě podání Hlášení o změnách, převezme Sekretariát MAS Hlášení od konečného žadatele/příjemce dotace, provede jeho kontrolu, v případě, že s navrhovanou změnou souhlasí formulář potvrdí a zajistí předání v potřebném termínu na RO SZIF.

• vedení složek projektů

Jednotlivé složky projektů obsahující veškerou dokumentaci budou zakládány v uzamykatelné archivační skříni umístěné v kanceláři manažera MAS. Veškeré dokumenty související s realizací SPL budou archivovány po dobu 10 let. Dokumentace bude vedena přehledně a bude lehce dosažitelná.

• administrace proplácení projektů

Před předložením každé Žádosti o proplacení konečného příjemce včetně příloh Sekretariát MAS nejprve zkontroluje dané žádosti dle kontrolního listu, po provedení kontroly MAS potvrdí formulář Žádosti o proplacení a ten pak konečný příjemce předloží na RO SZIF. Pracovník MAS je povinen pečlivě hlídat termíny překládání Žádostí o proplacení jednotlivých žadatelů na RO SZIF a dohlédnout na přípravu Žádostí o proplacení.

• **metodika plánování a provádění kontrol projektů**

Kontrolní činnosti před poskytnutím dotace, v průběhu realizace a před proplacením Žádosti o platbu a následně po použití finančních prostředků z dotace jsou pověřeny Zemědělské agentury a pozemkové úřady. Místní akční skupina zajistí svoji účast na místě při těchto kontrolách (před zahájením, v průběhu a před proplacením dotace konečnému příjemci), při neplánované kontrole, nebo kontrole ex-post není účast MAS povinná.

➤ **Kontrola před poskytnutím podpory:**

. Administrativní kontrolu žádostí a příloh, hodnocení a výběr projektů provádí MAS. Zemědělské agentury a pozemkové úřady provádějí kontrolu postupu Místní akční skupiny, zda je v souladu s Dohodou a ověřují přijatelnost projektů žadatelů (příjemců podpory) a výdajů s využitím předem stanovených kritérií. Předmětem kontroly je rovněž prověření, zda podaný projekt odpovídá schválenému Strategickému plánu Leader, je umístěn ve schváleném území působnosti MAS, zda realizace nebyla zahájena před datem jeho schválení a zda je v souladu s právními předpisy a schváleným Programem, včetně řádného výběrového řízení a souladu nových staveb s územně plánovací dokumentací.

➤ **Kontrola v průběhu čerpání podpory:**

Zemědělské agentury a pozemkové úřady za účasti Místní akční skupiny kontrolují, zda příjemci dotace

- dodržují stanovené podmínky a postupy při uskutečňování, vypořádávání a vyúčtování schválených operací
- přizpůsobují uskutečňování operací při změnách ekonomických, právních, provozních a jiných podmínek novým rizikům
- plní spolufinancování z územních rozpočtů nebo soukromých zdrojů
- provádějí včas a přesně zápisy o uskutečňovaných operacích v zavedených evidencích, případně v automatizovaných informačních systémech a zajišťují včasnou přípravu stanovených finančních, účetních a jiných výkazů, hlášení a zpráv.

➤ **Kontrola před proplacením dotace**

➤ **Kontrola následná (po vyúčtování operací):**

Zemědělské agentury a pozemkové úřady ve spolupráci s Místní akční skupinou (účast není povinná) provádějí náhodné následné kontroly po dobu 5 let po vyúčtování. Předmětem kontroly je prověřit zda

- údaje o hospodaření s veřejnými prostředky věrně zobrazují zdroje, stav a pohyb veřejných prostředků a zda tyto údaje také odpovídají skutečnosti
- tyto údaje jsou v souladu s právními předpisy, se schváleným Programem, s uzavřenými smlouvami nebo s jinými rozhodnutími přijatými v rámci řízení a splňují kritéria hospodárnosti, účelnosti a efektivnosti
- opatření přijatá příslušnými orgány veřejné správy včetně opatření k odstranění, zmírnění nebo předcházení rizik, kontrolovanými subjekty plněna.

• **způsob zajištění osob, které se budou podílet na administraci a kontrole realizace projektů**

Administraci projektů bude provádět Sekretariát MAS (manažer, administrativní pracovník a účetní)..

10.4. Kontrola činnosti MAS

- ***zajištění kontroly činnosti jednotlivých pracovníků MAS***

Kontrolním orgánem celé Společnosti je Dozorčí rada. Mezi její povinnosti a kompetence patří kontrolovat veškerou činnost Společnosti a jejích orgánů, podávat správní radě návrh na odvolání ředitele, připomínkovat návrh rozpočtu Společnosti, nahlížet do účetních knih a jiných dokladů Společnosti a kontrolovat tam obsažené údaje, účastnit se jednání Správní rady a musí jim být uděleno slovo, pokud o ně požádají, přezkoumávat roční účetní závěrku a výroční zprávu Společnosti, nejméně jedenkrát ročně podávat zprávu Správní radě o výsledcích své kontrolní činnosti, dohlížet na to, že Společnost vyvíjí činnost v souladu se zákony, Smlouvou nebo Statutem, svolávat mimořádné zasedání Správní rady, jestliže to vyžadují zájmy Společnosti.

- ***zajištění kontroly účetnictví MAS (např. interní či externí audity)***

Interní kontroly účetnictví MAS bude vykonávat Dozorčí rada. Externí audit bude proveden externím auditorem.

- ***postup při sebehodnocení MAS (zpětné hodnocení činnosti MAS, které je dále využito k zefektivnění následných činností)***

Sebehodnocením (zpětným hodnocením uvnitř MAS), která probíhají na zasedáních se poukazuje na klady a úspěchy, kterých MAS za poslední období dosáhla a zároveň se upozorňuje na chyby či problémy, ke kterým v minulosti došlo a hledá se způsob, jak se těmto chybám vyvarovat. Toto hodnocení probíhá formou diskuse a náměty, připomínky a případná nalezená řešení se zapisují do zápisu z jednání.

Ideální zpětnou vazbou pro MAS s vnějším okolím je osobní kontakt s žadateli, kdy díky tomu může zjistit, jaké překážky musí žadatel překonávat, co je v Programu nesrozumitelného, zda informační kampaň byla dostačující.

10.5. Archivace

- ***plán archivace dokumentace***

Dokumenty MAS budou uloženy v kanceláři manažera v uzamykatelných archivačních skříních. Bude zde uložena jak dokumentace samotné agendy obecně prospěšné společnosti, tak jednotlivé projekty. Každý projekt bude mít svou složku, kde bude veškerá dokumentace k projektu. V pořadačích budou založeny desky a kapsy pro jednotlivé typy těchto dokumentů. Při závěrečné kontrole (před podáním žádosti o proplacení) bude pro každý projekt pořízen soupis všech dokumentů - „obsah spisu“. Veškeré dokumenty související s realizací SPL budou archivovány po dobu 10 let. Dokumentace bude vedena přehledně a bude lehce dosažitelná. Obdobně budou k archivaci potřebných dokumentů zavázáni ve smlouvách případní partneři. Na základě legislativy ČR budou některé typy dokumentů ukládány a archivovány déle, než je stanoveno evropskou legislativou (např. mzdové listy až po dobu 30 let). Veškeré relevantní dokumenty jsou důležitým průkazným materiálem, příjemce podpory a jeho partneři budou při jejich ukládání postupovat obezřetně a zajistí, aby při jakékoli případné kontrole mohly být dokumenty použity jako průkazný prostředek. V případě zániku MAS nebo partnerů v období před uplynutím lhůty pro archivaci bude s územně příslušným státním oblastním archivem projednáno zabezpečení archivu. O tomto jednání bude informován poskytovatel podpory.

• **technické zázemí pro archivaci**

Archivační skříně budou umístěny v kanceláři manažera MAS, její plocha je dostatečná, činí 26m².

10.6. Monitoring

• **plán monitoringu**

Monitorování je průběžné sledování, sběr dat a informací o projektech, zabezpečuje dohled nad tím, aby finanční prostředky byly využity maximálně efektivně k naplnění cílů, které byly stanoveny, slouží jak příjemcům podpory, tak i poskytovatelům podpory ke sledování průběhu realizace projektů i k případné včasné identifikaci možných rizik a zabránění chybám a nesrovnalostem ve financování projektů.

Monitorovací zprávy (formuláře k vyplnění) budou obsahovat kolonky pro popis uskutečněných a plánovaných aktivit, čerpání rozpočtu, uvedení nepodstatných změn v projektu a dále naplňování předepsaných monitorovacích indikátorů. Příjemci podpory budou předkládat dva typy monitorovacích zpráv, které budou mít stejný formát, budou se lišit v rozsahu požadovaných informací:

- průběžné zprávy - předkládají se v průběhu realizace projektu
- závěrečná zpráva – předkládá se po ukončení realizace projektu

Příjemci dotace budou vypracovávat pravidelné průběžné monitorovací zprávy za projekt, budou v nich informovat o průběhu realizace projektu, vývoji pokroku projektu a o naplňování monitorovacích indikátorů, které uvedli ve svých žádostech o poskytnutí finanční podpory na projekt.

Příjemci podpory jsou povinni v rámci pravidelných monitorovacích zpráv informovat o souhrnu činností celého projektu (tj. vč. těch částí projektu, za které jsou odpovědní případní partneři, resp. Dodavatelé). Za tímto účelem budou příjemci podpory povinni zajistit sběr požadovaných údajů a informací od svých partnerů i od dodavatelů služeb, které mají bezprostřední vliv na postup plnění projektu. Součástí monitorovací zprávy budou také výsledky kontroly na místě .

Závěrečná monitorovací zpráva zhodnotí úspěšnost celého projektu a bude informovat o výsledcích a splněných aktivitách realizovaných v rámci projektu. Závěrečná zpráva musí obsahovat podrobný popis podmínek, v nichž byl celý projekt realizován, informace o publicitě projektu a zdrojů jeho financování a o skutečnostech, které mohou být použity k vyhodnocení dopadu projektu.

Případné dotazy či problémy s vypracováním monitorovací zprávy bude možné konzultovat se Sekretariátem MAS, který poskytne informace ke správnému vyplnění.

Každý realizovaný a podpořený projekt je monitorován pracovníkem MAS. Pracovník MAS zajistí monitoring projektu před realizací, v průběhu realizace a po ukončení realizace. Pracovník MAS provede fyzickou kontrolu na místě realizace projektu, posoudí správnost faktických údajů (místo realizace, rozsah realizace) a využije možnosti konzultace s žadatelem a případně podchytí možné nedostatky, které by mohly mít negativní dopad na realizaci projektu a následné proplacení způsobilých výdajů projektu.

Monitoring je uskutečněn formou vyplnění monitorovací zprávy a pořízením fotografické dokumentace z místa realizace projektu. Po ukončení realizace projektu a vyplnění monitorovací zprávy je kopie zaslána žadateli včetně fotografických příloh. Fotografické záznamy jsou taktéž použity k prezentaci na webových stránkách MAS a v dalších prezentačních materiálech.

Příjemce dotace je povinen vykázat 1x za rok v době udržitelnosti projektu monitorovací zprávu. Formulář zašle příjemci dotace pracovník MAS ve stanoveném termínu, příjemce dotace formulář vyplní, potvrdí a zašle zpět na kancelář MAS.

- **způsoby ověřování monitorovacích kritérií**

MAS bude evidovat povinné monitorovací indikátory za jednotlivé žádosti opatření IV.1.2., zároveň bude evidovat povinné monitorovací indikátory opatření IV.1.1., výstupy monitorovacích indikátorů plnění realizace SPL bude MAS předkládat spolu se žádostí o proplacení.

10.7. Vyhodnocení SPL (evaluace)

- **plán vyhodnocování**

Vyhodnocování SPL MAS Litomyšlsko bude probíhat ročním monitorováním dosahování monitorovacích ukazatelů MAS Litomyšlsko.

- **postupy vyhodnocování**

V průběhu realizace projektů a na jejich konci bude sledováno dosahování plánovaného plnění Programu. Sběr dat pro monitorování ohledně věcného a finančního plnění budou provádět Zemědělské agentury a pozemkové úřady ve spolupráci s MAS průběžně podle čtvrtletního hlášení o postupu realizace od příjemců, charakteristiky plnění faktur při jejich předkládání a získaná data budou ověřovat kontrolami na místě.

- **zajištění evaluace (např. vyhodnocování před zahájením/ex-ante, nahodile/ad-hoc, v průběhu/on-going, po skončení/ex-post)**

Evaluace bude prováděna Dozorčí radou před zahájením realizace, v průběhu, před proplacením žádosti o platbu a po skončení realizace jednotlivých projektů.

- **návrh způsobu zpracování výsledků vyhodnocování do SPL**

Souhrnné půlroční hlášení o postupu realizace za celé území působnosti MAS s využitím tabulky kritérií pro monitorování zpracují Zemědělské agentury a pozemkové úřady ve spolupráci s MAS a poskytnou je Ministerstvu zemědělství, samostatnému oddělení koncepcí rozvoje venkova. K 31. prosinci každého roku zpracují tytéž orgány souhrnné hlášení za rok, rovněž s využitím tabulky kritérií pro monitorování a předloží je do 31. března následujícího roku Ministerstvu zemědělství, samostatnému oddělení koncepcí rozvoje venkova.

- **způsoby zveřejňování výsledků SPL a vyhodnocování**

Výsledky SPL a vyhodnocování budou uveřejněny na internetových stránkách MAS Litomyšlsko, v místním tisku a ve veřejných vývěskách jednotlivých obcí v působnosti MAS, budou zasílány jednotlivým subjektům v působnosti MAS.

10.8. Propagace MAS

- **způsob zajištění propagace činnosti MAS**

Propagace je velmi podstatnou součástí realizace strategie. Je potřeba se zaměřit na více informačních zdrojů propagace a to především takových, které jsou cílovými skupinami využívány. MAS Litomyšlsko ke své propagaci využívá zejména své internetové stránky, odkazy na stránkách obcí a města v působnosti MAS. Provoz internetových stránek MAS zajišťuje poskytovatel internetového připojení, který zajišťuje připojení do kanceláře manažerky. Informace na těchto stránkách jsou pravidelně aktualizovány, aktuální informace zpracovává administrativní pracovník ve spolupráci s manažerkou. Dále pak jsou tyto informace rozesílány elektronickou poštou obcím a městu. Dalším způsobem propagace je umístování aktuálních informací na veřejné vývěsky obcí a města, rozesílání elektronickou poštou všem dostupným subjektům v území působnosti MAS

Litomyšlsko. Dále pak jsou to letáky, umístěné na frekventovaná místa území.

Každý realizovaný projekt na území MAS, jeho průběh, financování, doba trvání, jeho cíle a další informace bude propagován pomocí všech těchto informačních zdrojů a informace o průběhu realizace budou pravidelně aktualizovány. Úspěšní příjemci dotace mají povinnost označit realizovaný projekt informační tabulkou nebo samolepkou. Publikační opatření bude vytvořeno ve spolupráci s MAS Litomyšlsko pro dodržení povinných údajů a vizuálu.

• ***způsob informování obyvatelstva, zájmových skupin, oborových sdružení apod.***

Informování obyvatelstva, zájmových skupin, atd. probíhá způsobem uvedeným výše, tzn. formou internetových stránek, elektronickou poštou, umístěním ve veřejných vývěskách, v místním tisku, formou letáků, ale také formou setkání aktivních občanů, zástupců různých cílových skupin, zástupců obcí, kde jsou účastníkům poskytovány nejen informace, ale je navazována zpětná vazba s těmito aktivními členy.

• ***zhodnocení účinnosti propagace MAS***

Účinnost probíhající propagace bude zhodnocena na základě zpětné vazby s obyvateli, s cílovými skupinami, se žadateli, se zástupci obcí na základě informativního dotazníku v papírové či elektronické podobě s cíleně zaměřenými otázkami týkajícími se kvality informovanosti a propagace ze strany MAS. Také dle počítadla návštěvnosti na našich stránkách lze posoudit, jak účinná propagace je.

• ***jak často a jakým způsobem bude probíhat aktualizace www stránek***

Aktualizace www stránek probíhá dle aktuálních informací a zpráv, které je nutné oznámit veřejnosti, vždy vznikne-li nová skutečnost nutná ke zveřejnění. Tyto informace a zprávy zpracovává administrativní pracovník ve spolupráci s manažerkou, spolupracuje bude také s orgány MAS, se zakladateli a členy MAS. Informace na naše stránky umísťuje poskytovatel internetového připojení. Odkaz na stránky MAS Litomyšlsko je umístěn na všech www stránkách obcí a města v území působnosti MAS.

• ***plán informovanosti o své činnosti a výsledcích do budoucna (členy/partnery MAS, obyvatelstvo)***

Forma informovanosti obyvatelstva, členů, cílových skupin, partnerů o výsledcích naší činnosti bude v budoucnu probíhat obdobným způsobem, jak je uvedeno výše. Do budoucna plánujeme vydání materiálů, které budou informovat o přípravě realizace projektů, o probíhající realizaci projektů, o již zrealizovaných projektech včetně fotodokumentace. Tyto materiály budou vydány ke každému projektu, který byl doporučen k financování.

11. Zapojení žen, mladých lidí a zemědělců

• ***zapojení žen, mladých lidí a zemědělců mezi členy/partnery MAS***

Ženy:

Členkou MAS Litomyšlsko je paní Ing. Martina Červinková a paní Stanislava Vopařilová, zastupující subjekt ze soukromého sektoru, paní Milada Drahošová a paní Mgr. Vlasta Macková, zastupující subjekt z veřejného sektoru .

Mladí lidé:

Lidé do 30 let věku nejsou v současné době přímo členy MAS, ale zastupují je tyto členové: paní Mgr. Vlasta Macková, Jan Stoklasa (32 let, zastupující člena MAS - Sokol Proseč) a pan Ing. Jan

Havran.

Zemědělci:

Členy MAS ze skupiny zemědělců jsou Zemědělské družstvo „Růžový palouček“ zastoupené panem Janem Dostálem, Zemědělské družstvo chovatelů a pěstitelů Litomyšl zastoupené panem Mgr. Janem Janečkem, Zemědělské družstvo se sídlem ve Sloupnici zastoupené panem Ing. Oldřichem Vašinkou, Zemědělské družstvo Dolní Újezd zastoupené panem Ing. Václavem Klejchem, ZD Dolní Újezd zastoupené panem Ing. Janem Havranem, ZD Sloupnice zastoupené panem Ing. Jaroslavem Vaňousem, ZD Sloupnice zastoupené panem Petrem Kupkou.

• účast žen, mladých lidí a zemědělců osobně při činnostech MAS (zastává určitou pozici, má na starosti určité úkoly) a v orgánech MAS

Struktura MAS Litomyšlsko je tvořena jak ženami, tak zemědělci.

Ženy:

Ze skupiny žen je to paní Ing. Martina Červinková, zastávající funkci předsedkyně Výběrové komise, paní Mgr. Vlasta Macková, která je členkou Správní rady a paní Milada Drahošová, která je členkou Programového výboru. Funkci manažerky MAS zastává paní Lucie Oherová.

Zemědělci:

Ze skupiny zemědělců jsou to pan Mgr. Jan Janeček, Ing. Oldřich Vašina, Ing. Václav Klejch, kteří jsou členy Správní rady, pan Ing. Jan Havran, Ing. Jaroslav Vaňous a Petr Kupka, kteří jsou členy Výběrové komise.

• existence komisí či pracovních skupin zaměřených na tuto problematiku, popis jejich činností a navrhovaných způsobů řešení

V MAS působí pracovní skupina, která se zaměřuje na problematiku žen, tvoří ji paní Ing. Martina Červinková, paní Milada Drahošová a paní Lucie Oherová. Problémy žen jsou jim velmi blízké, přicházejí do kontaktu s ostatními ženami, kdy většinou formou přátelského rozhovoru se snaží identifikovat problémy a společně nalézt způsob jejich řešení. Tato cílová skupiny bydlí z velké většiny v malých obcích se špatnou dopravní obslužností, nedostatečným nebo nevyhovujícím zázemím pro společenské a kulturní vyžití, sociálními aktivitami, jako jsou například mateřská centra, služby, za kterými je nutné dojíždět do vzdálených měst. Tyto problémy byly promítnuty do Fichí a cílů tak, aby napomohly jejich řešení. Při analýze cílové skupiny byly tyto problémy zjišťovány. Navrhovaným způsobem řešení je například vzájemná spolupráce nejen se zastupiteli příslušné obce, ale i s podnikatelským a neziskovým sektorem a nalezení vhodného řešení ke zlepšení podmínek kvality života ve venkovských oblastech. Velmi důležitým prvkem je vzájemná spolupráce a komunikace mezi těmito skupinami.

Pracovní skupinku tvoří také paní Mgr. Vlasta Macková, pan Jan Stoklasa a pan Ing. Jan Havran, kteří se zaměřují na problémy mladých lidí ve venkovských oblastech. Při analýze cílové skupin byly tyto problémy zjišťovány, byly zaneseny do Fichí a cílů a zároveň navrhovány způsoby jejich řešení. Jedním z problémů mladých lidí jsou nedostatečné nebo nevyhovující prostory pro veřejně prospěšné aktivity jako jsou klubovny, posilovny, tělocvičny, sportoviště, dalším problémem je i nedostatek zajímavých pracovních příležitostí, špatná dopravní obslužnost, která způsobuje odchod mladých lidí do větších měst za prací. Navrhovaným řešením je spolupráce s veřejným, podnikatelským a neziskovým sektorem, vzájemná komunikace a řešení problému. Rozvojem například agroturistiky mohou být vytvořena zajímavá pracovní místa, sníží se tak odchod mladých lidí do měst, naopak dojde k rozvoji cestovního ruchu, zvýšení návštěvnosti a vytvoření zázemí pro turisty.

Další pracovní skupinkou působící v MAS je skupina zabývající se problematikou zemědělců. Jejími členy jsou: Pan Jan Dostál, Mgr. Jan Janeček, Ing. Oldřich Vašina, Ing. Václav Klejch, Ing. Jaroslav Vaňous a Petr Kupka. Při analýze této cílové skupiny byly zjišťovány problémy

zemědělců, byly promítnuty do Fichí a cílů, aby napomohly s jejich řešením. Navrhovaným řešením je vzájemná spolupráce mezi veřejným, podnikatelským a neziskovým sektorem a tvorba dalších partnerství, podpora a rozvoj místních tradic, produkce OZE, rozvoj nových technologií, rozvoj agroturistiky.